

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΤΕΧΝΕΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

5ο "SANTA RUN XANIA"

Φιλία ζωής σε Ιδρύματα
που στηρίζουν παιδιά

diadromes@haniotika-nea.gr

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

editorial

Χιλιάδες Αη Βασίληδες του "Santa Run" θα φορέσουν την κατακόκκινη στολή και το πιο φωτεινό τους χαμόγελο αυτήν την Κυριακή και θα κατακλύσουν τους δρόμους των Χανίων στοχεύοντας και φέτος σε μία μεγάλη νίκη. Να μετατρέψουν ολόκληρη την πόλη σε μια αγκαλιά που προσφέρει στήριξη και ανακούφιση στα Ιδρύματα της πόλης που βοηθάνε εδώ χρόνια παιδιά που πάσχουν από σοβαρές ασθένειες ή αναπηρίες.

Είναι μια ετήσια τονωτική ένεση για τα οικονομικά των επωφελομένων Ιδρυμάτων αυτή η συμμετοχική προσπάθεια με τους χιλιάδες συμμετέχοντες και τους εκατοντάδες εθελοντές.

Και είναι μια αφορμή (με μπροστάρη βέβαια τον ξενόφερτο κοκκινοντυμένο άγιο) να θυμηθούμε τη χαρά της προσφοράς, όχι μόνο τα Χριστούγεννα αλλά όλο το χρόνο!

24/12

Ευγενία

25/12

Βηθλεέμ,
Μανώλης,
Μανούσος,
Εμμανουέλα,
Χρήστος,
Χριστίνα,
Χρυσή

26/12

Ιωσήφ

27/12

Στέφανος

28/12

Δόμνα,
Θεοφίλη

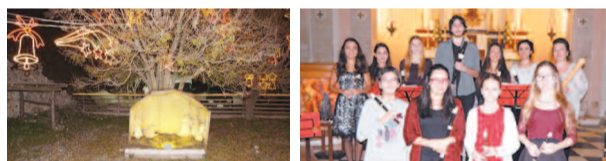
29/12

Βενιαμίν

30/12

Ανύσιος,
Γεωδών

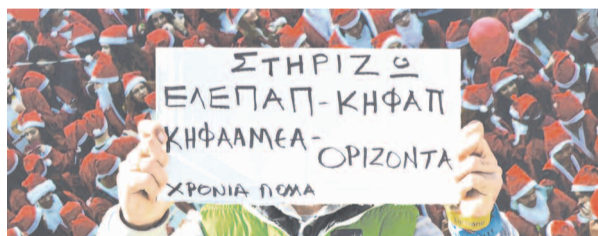
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 3 - 5 ~ Πολιτισμός

σελ. 6 ~ Παιδότοπος

σελ. 7 ~ Βιβλία

σελ. 8 - 9 ~ Φιλί ζωής σε
Ιδρύματα που στηρίζουν παιδιά

σελ. 10 - 13 ~ Τα Χριστούγεννα

στη Νεοελληνική τέχνη

σελ. 14 - 15 ~ Α.Π. Σούδας - ΔΑΑΟΧ

την Κυριακή στον τελικό

σελ. 16 ~ Υγεία & Βότανα

Εβδομαδιαίο ένθετο
της εφημερίδας
"Χανιώτικα νέα"ΙΔΡΥΤΗΣ:
Γιάννης ΓαρεδάκηςΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:
Έλια ΚουμλίΡΕΠΟΡΤΑΖ:
Γιώργος Δρακάκης
Γιώργος Κώνστας
Γιάννης Λυβιάκης
Δημήτρης Μαριδάκης
Μανώλης Μαρκαντωνάκης
Γιάνα Μαρουλοσπίρακη
Μαρία Μυστακίδου
Γιώργος Σταυριανουδάκης
Ελένη ΦουντουλάκηΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:
Δημήτρης Δαμασκηνός
Βαγγέλης Κακατσάκης
Γιάννης Καλογερόπουλος
Ασπασία Κοκολογιάννη
Σάκης Κουβάτσος
Μανώλης Μανουσάκας
Φανή Μαραγκάκη
Μιχάλης ΧατζηδάκηςΣΧΕΔΙΑΣΗ:
Νίκος ΚοσμάδηςΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ:
Γεωργία Αδικημενάκη
Δέσποινα Βάλλα
Νίκη Ξυφαντάκη
Ελένη ΣταυρίδηΔΙΟΡΘΩΣΗ:
Βαγγέλης Βεργανέλας
Νεκτάριος Κακατσάκης
Αντώνης Φραγκιαδάκης

No.493

Φανταστικό
μουσείο

Salvator Rosa, "Ακτή με Ηλιοβασιλέμα", 1641, Φλωρεντία, Palazzo Pitti.

Επιμέλεια: **ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ**
Ιστορικός Τέχνης - Αρχαιολόγος
Humboldt Universität zu Berlin
lastjudgment1540@hotmail.com

Σαλβατόρ Ρόζα είχε υπάρξει ένας διάσημος καλλιτέχνης του ιταλικού μπαρόκ, ποιητής, ζωγράφος και τυπογράφος, ο οποίος είχε αναπτύξει τις δραστηριότητές του στα μεγάλα πολιτιστικά κέντρα της εποχής, στη Φλωρεντία, τη Νάπολη και τη Ρώμη. Ενα από τα ζωγραφικά είδη τα οποία εξάσκησε ο Ναπολιτάνος καλλιτέχνης ήταν και το ακμάζων για την εποχή στην οποία αναφερόμαστε είδος της τοπιογραφίας.

Πρωτοπόρος στο συγκεκριμένο είδος είχε υπάρξει ο Κλόντ Λορέν, έργα του οποίου ο Ρόζα με βεβαιότητα θα είχε σπουδάσει εκ του σύνεγγυς κατά την παραμονή του στην αιώνα πόλη. Στις επιρροές από το έργο του Κλόντ έρχονται να προστεθούν και αυτές από τη σχολή των Ολλανδών θαλασσογράφων, όπως υποδηλώνει στο έργο του Ρόζα η λεπτομερής απόδοση των καραβιών και του εξοπλισμού τους.

Τυπική για το ζωγραφικό αυτό είδος είναι και η προσθήκη πλήθους μορφών στην

όχθη του λιμανιού, οι οποίες χωρισμένες σε ομάδες καταπιάνονται με κάθε είδους εργασίες, προσδίδοντας στη σκηνή ένα φολκλορικό, γραφικό χαρακτήρα. Στο φως του δειλινού που πλημμυρίζει το δεξιό φόντο του πίνακα δεσπόζει ένας φάρος στο μυκό με τη μεγάλη κίνηση των πλοίων. Το λιμάνι που εικονίζεται μάλιστα δεν είναι φανταστικό, αλλά ακριβής και γραφική ταυτόχρονα τοπιογραφική άποψη του μεγαλύτερου λιμανιού της Τοσκάνης, του Λιβόρνο, αναγνωρίσιμο από τον ψηλό πύργο, τους ψηλούς απόκρημνους βράχους και το νησί της Γοργόνας. Διόλου παράξενη επιλογή αν αναλογιστεί κανείς, ότι το έργο φιλοτεχνήθηκε για τον καρδινάλιο Τζοβάν Κάρλο των Μεδίκων, διάσημο γόνο της γνωστής Φλωρεντινής οικογενείας, στο πρόσωπο του οποίου ο Ρόζα είχε βρει ένα γενναιόδωρο προστάτη, με τον οποίο μοιραζόταν το ίδιο έντονο πάθος για τα γράμματα και τις καλές τέχνες.

ΚΑΛΑ
ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ
&
ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ
ΤΟ ΝΕΟ ΕΤΟΣ

Μουσείο
ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ

Γιάννη & Ελένης Γαρεδάκη

Σας περιμένουμε κάθε Κυριακή 10.00-15.00

ΔΗΜΟΣ ΠΛΑΤΑΝΙΑ

ΣΤΟΝ ΟΜΑΛΟ

Φωτεινά Χριστούγεννα

Στα γιορτινά ντύθηκε από προχθές το “Ευλόσκαλο” του ιστορικού Ομαλού με την φωταγώγηση για 5η συνεχή χρονιά, αρκετών δένδρων της περιοχής αυτής καθώς και της παρακείμενης ταβέρνας από τον Δήμο Πλατανιά και τη δημιουργία του “Χωριού του Άη Βασίλη”.

ΓΙΑΝΝΗΣ Η. ΚΑΚΑΝΟΣ
yanniskakanos@gmail.com

Της φωταγώγησης προηγήθηκε ο καθιερωμένος αγιασμός που τέλεσε ο εφημέριος της ενορίας για να συνεχιστεί η εκδήλωση με χαιρετισμό του δημάρχου Πλατανιά κ. Γιάννη Μαλανδράκη, ο οποίος χαρακτήρισε τη φετινή εκδήλωση λιτή λόγω του συγκλονιστικού επεισοδίου που συνέβη το προηγούμενο 24ωρο στην περιοχή. Όπως εξήγησε ο κ. Μαλανδράκης «ο σκοπός του Δήμου είναι μέσα απ’ αυτήν την εορταστική φωταγώγηση ν’ αναδειχθεί το φυσικό κάλλος της περιοχής δίνοντας έτσι τη δυνατότητα σε όσους θέλουν να γνωρίσουν αυτό τον πανέμορφο τόπο του Ομαλού, που έχει όλα τα χαρακτηριστικά για να είναι και σύντομος, αλλά και σε μεγαλύτερη διάρκεια προορισμός. Εχουμε την ευκαιρία εδώ και από τις επιχειρήσεις, οι οποίες δραστηριοποιούνται και τους υπεύθυνους ανθρώπους που τις διαχειρίζονται να μπορούν να παρέχουν αξιόλογες υπηρεσίες για να μπορεί ο καθένας να έχει ένα κίνητρο να επισκεφθεί την περιοχή και τώρα τον χειμώνα να θαυμάσει τη μαγευτική ομορφιά της».

Ο ίδιος ανέφερε ότι «με τις εκδηλώσεις που έχει προγραμματίσει ο Δήμος μας στις ημέρες των εορτών και που θα ολοκληρωθούν στη παιδούπολη που φτιάχνουμε για τους μικρούς μας φίλους, θέλουμε να δώσουμε χαρά σε όλους, μικρούς και μεγάλους, προκειμένου να ξεχαστούν από προβλήματα και από κάθε τι το οποίο τους βασανίζει μιας και η καθημερινότητα πολλές φορές είναι σκληρή. Χρόνια πολλά σε όλους μ’ ένα νέο έτος που θα έχει καλές ειδήσεις και πάνω απ’ όλα να είμαστε γεροί και να προσπαθούμε για το καλύτερο». Την εκδήλωση πλαισίωσε ο μουσικοχορευτικός παραδοσιακός Σύλλογος “Βιγλάτορες” με τους καλλιτέχνες της κρητικής μουσικής, Σπύρο Παναγιωτάκη στο λαούτο και Γιάννη Μαραγκάκη στη λύρα.

Το “χωριό του Άη Βασίλη” θα είναι επισκέψιμο όλες τις Κυριακές και τις αργίες των εορτών -έως τις 5 Ιανουαρίου- από τις 12 το μεσημέρι έως τις 9 το βράδυ.

ΣΤΗ ΜΑΡΑΘΟΚΕΦΑΛΑ

Χριστουγεννιάτικη Θεία Λειτουργία

Στην σπηλιά του Αγίου Ιωάννου, στην Μαραθοκεφάλα Κισάμου, σήμερα το βράδυ -παραμονή των Χριστουγέννων- και από ώρα 9 μ.μ. έως 00.15 π.μ. θα τελεστεί και πάλι η Χριστουγεννιάτικη Θεία Λειτουργία ιερουργώντας του σεβ. μητροπολίτου Κισάμου και Σελίνου κ. Αμφιλοχίου.

Του Όρθρου και της Θείας Λειτουργίας θα προηγηθεί ο Εσπερινός της εορτής, περί ώρα 8 μ.μ.

Όπως αναφέρεται στο σχετικό Δ.Τ. της Ιεράς Μητρόπολης Κισάμου και Σελίνου: «Η βιωματική συμμετοχή μας στη Χριστουγεννιάτικη νυκτερινή αυτή Θεία Λειτουργία, σε συνδυασμό με την αναπαράσταση της φάτνης που γεννήθηκε ο Χριστός, με πρόβατα, βοσκούς, φωτιές, σήμαντρα και το αστέρι να λάμπει στην κορυφή της σπηλιάς, μεταφέρουν όλους μας νοστά στην Βηθλεέμ, με την ελπίδα και τη βεβαιότητα ότι μπορούμε να οδηγηθούμε και στη Βηθλεέμ της σωτηρίας μας».

ΑΠΟ ΤΟΥΣ “VAMOS ENSEMBLE”

Μουσικό ταξίδι χωρίς σύνορα

Ενα μουσικό ταξίδι χωρίς σύνορα θα παρουσιάσει το μουσικό σύνολο “Vamos Ensemble” τη Δευτέρα 28 Δεκεμβρίου στις 9μ.μ. στο Κ.Α.Μ.

«Πνευστά, έγχορδα, κρουστά και πιάνο, με μια ιδιαίτερη ενορχήστρωση, “αφηγούνται” μικρές καθημερινές ιστορίες με λυρική, αισθαντικότητα, ελπίδα, πάνω σε θέματα που όλοι μοιραζόμαστε. Ένα μουσικό ταξίδι από τους Beatles και τον Kurt Weill στους Doors και τον Bregovic, από τους Stranglers και τους Calexico στην Καραϊνδρική, από τον Tiersen και τον Nino Rota στον Σαββόπουλο, ενώ για την περίοδο των εορτών μια μικρή χριστουγεννιάτικη μουσική ιστορία μας ξυπνά μνήμες παιδικές ...».

Οι μουσικοί που συγκροτούν το μουσικό σύνολο Vamos είναι: Εντμοντ Αλέξης – βιολί, Ραίς Τσουρά – βιολί, Tjarda Terpstra – βιολί, Έλενα Ορμουλιώτου – βιολί, Κατερίνα Σαραντινού – τσέλο, Θανάσης Παπαθανασίου – κόντρο, Theo Kraaijvanger – φωνώνιο, Κώστας Κανέλλος – κλαρινέτο, Πρόδρομος Καραδελόγλου – μαντολίνο, κιθάρα, τραγούδι, Νίκος Φραγκιάδης – πιάνο, Νίκος Σπανουδάκης – κρουστά, Κώστας Κεχράκος – κοντραμπάσο.

Ενορχήστρωση: Θανάσης Παπαθανασίου.

Καλλιτεχνική Επιμέλεια: Κώστας Κεχράκος.

Είσοδος 5 €.

ΣΤΗΝ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Μουσική Λειτουργία

Ο Μιχάλης Χόιπελ παρουσιάζει και ερμηνεύει έργα για σόλο βιολοντσέλο των William Walton, Johann Sebastian Bach και György Ligeti την Τρίτη 29 Δεκεμβρίου, ώρα 8:30 μ.μ. στην Καθολική Εκκλησία Χανίων.

Για τρίτη συνεχή χρονιά πραγματοποιείται η Μουσική Λειτουργία στην καθολική εκκλησία Χανίων. Μέσα από τα παραδείγματα τριών πολύ διαφορετικών μεταξύ τους μουσικών έργων, ο βιολοντσελίστας Μιχάλης Χόιπελ, παρουσιάζει τον τρόπο με τον οποίο δημιουργείται μια μουσική ερμηνεία. Είσοδος ελεύθερη.

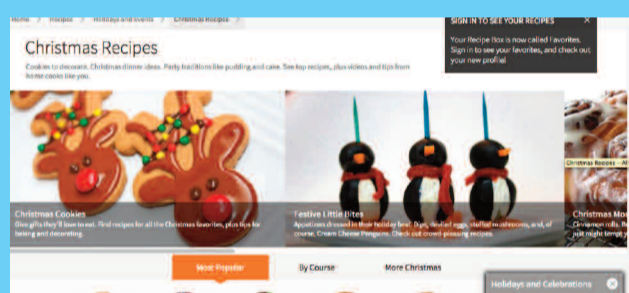

σερφ@ρίσματα

Της ΜΑΡΙΑΣ ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ

Στο σπίτι του Άη Βασίλη
www.northpole.com

Παιχνίδια, γράμματα στον πιο αγαπημένο Άγιο των παιδιών, έθιμα, λίστες με... καλά και όχι και τόσο καλά παιδιά και ένα σωρό ακόμα χριστουγεννιάτικα, θα τα βρείτε όλα συγκεντρωμένα εδώ, για να περάσετε ανέμελα τον ελεύθερό σας χρόνο με τα πιτσιρικάκια σας. Τα παιδιά -μαζί με τη δική σας παρέα- μπορούν να γράψουν και να στείλουν... απευθείας το γράμμα τους στον Άγιο Βασίλη, να κάνουν ένα "τεστ" για να ανακαλύψουν πόσο "καλά" ήταν κατά τη διάρκεια της χρονιάς, να φτιάξουν στολίδια και ντεκόρ για το σπίτι και το χριστουγεννιάτικο τραπέζι, να βρουν ιδέες για γλυκίσματα και λικουδιές, να "περιηγηθούν" στο χωριό του Άη Βασίλη, να ζωγραφίσουν και ένα σωρό ακόμα ενδιαφέροντα και... εορταστικά!

Χριστουγεννιάτικες λικουδιές

<http://allrecipes.com/recipes/187/holidays-and-events/christmas>

Αυτό τώρα είναι περισσότερο για τις... μαμάδες, αλλά και για να σας δώσει ιδέες να δημιουργήσετε χριστουγεννιάτικες λικουδιές με τα μικρά σας! Εδώ λοιπόν θα βρείτε συνταγές για μπισκότα, κέικ, σοκολατάκια, αλμυρά και γλυκά πιάτα και ό,τι μπορείτε και δεν μπορείτε να φανταστείτε που έχει σχέση με τα χριστούγεννα. Ανακαλύψτε ιδέες γκουρμέ για να φτιάξετε σε συγγενείς και φίλους, ιδανικές συνταγές για χριστούγεννα με το έτερον ήμισυ, αλλά -προπαντός- καλούδια, νοστιμιές, χυμούς και αφεξήματα που θα απολαύσετε με τα παιδιά σας, οικογενειακά, αφού πρώτα μπειτε όλοι μαζί στην κουζίνα και τα μαγειρέψετε. Πασπαλιστείτε με αλεύρι, ζάχαρη και σοκολάτα, πάρτε τσέρκια, κουπ πάτ και ταψιά, και φτιάξτε με τα κεράκια σας λικουδιές που θα γίνουν οι αγαπημένες όλων σας. Καλές γιορτές!

Χαρούμενα Χριστούγεννα!

www.claus.com

Παιχνίδια, παιχνίδια και παιχνίδια! Τί άλλο είναι τα Χριστούγεννα; Παίξτε λοιπόν με την ψυχή σας, παρέα με τα παιδιά σας, μέσα από αυτό το site που φιλοδοξεί να σας χαρίσει στιγμές ανεμελιάς και ξεγνοιασιάς. Εδώ θα βρείτε διάφορα παιχνίδια, παζλ, σκίτσα για να χρωματίσετε καθώς και διάφορα άλλα ενδιαφέροντα που σας περιμένουν να τα ανακαλύψετε με μερικά μόνο κλικ. Καλή σας διασκέδαση!

ΓΙΩΡΓΟΣ
ΚΑΛΟΥΤΣΟΣ

Στους μυθικούς χρόνους εδώ στην Κρήτη, και πολύ κοντά μας μάλιστα στην Απτέρα, συνέβη ένα τραγικό γεγονός: Ένας μουσικός διαγωνισμός μεταξύ θεού και θνητού.

Θεός ήταν ο Απόλλων, ο οποίος θύμωσε όταν έμαθε ότι ένας θνητός καυχιόταν ότι έκανε καλύτερη μουσική από εκείνον. Στην αρχαία θρησκεία υπήρχε πάντα ένα όριο στις δυνατότητες ενός ανθρώπου. Όταν κάποιος υπερηφανευόταν ότι το υπερνικούσε του καταλογιζόταν το αμάρτημα της ύβρεως. Μεγάλη αμαρτία! Ο θνητός έπρεπε να τιμωρηθεί απαραίτητα. Αμέσως λοιπόν ο Απόλλων προκάλεσε τον Μαρσούα. Αυτός ήταν ένας φτωχός βοσκός που έπαιζε φλογέρα για τα πρόβατά του και κόμπαζε ότι ήταν καλύτερος από ακόμα και αυτόν τον Απόλλωνα. Τον προκάλεσε λοιπόν να διαγωνιστούν για το ποιος θα ήταν ο καλύτερος μουσικός. Ο Μαρσούας όπως είπα έπαιζε φλογέρα - ο Απόλλων λύρα (όχι βέβαια κρητική!). Ο διαγωνισμός διεξήχθη στην αρχαία Απτέρα και όπως ήταν φυσικό ο Απόλλων με τα μέσα που διέθετε νίκησε! Η τιμωρία που επεβλήθη στον άμοιρο Μαρσούα ήταν φρικιαστική: Να γδορεί ζωντανός! Μαρτύριο (κάπως ποιητικά υπερβολικό βεβαίως) που υφίσταται αλληγορικά ο κάθε καλλιτέχνης προσπαθώντας να κατακτήσει την τέχνη του. Τέλος πάντων αυτά λέει ο μύθος του Μαρσούα και έχουμε την απόδειξη του γεγονότος καθότι οι αδελφές του αλλόφρονες από την τύχη του αδελφού τους έτρεξαν και γκρεμίστηκαν στη θάλασσα από κάτω. Ο Δίας απεδείχθη εύσπλαχνος για άλλη μία φορά και μετέτρεψε τα άψυχα κορμιά τους σε βράχια μέσα στη θάλασσα, που ακόμα και σήμερα τα βλέπουμε εκεί πριν από την παραλία της Αλμυρίδας!

Ο μύθος έχει και άλλη αλληγορική ερμηνεία: Είναι η αισθητική διαφορά των δύο βασικών μουσικών οργάνων: πνευστών και εγχόρδων. Τα έγχορδα είναι θεϊκά - τα πνευστά ανθρώπινα. Επίσης καταγράφει με γλαφυρότητα την σπουδαιότητα που είχε η φλογέρα στην αρχαία Ελλάδα. Ήταν το δημοφιλέστερο όργανο που έπαιζε ο λαός. Στα γλέντια, στα συμπόσια, στους χορούς, στους παιάνες η φλογέρα ήταν, που με τον οξύ της ήχο ακουγόταν έντονα και όχι η λύρα που με την ευαισθησία της χρησιμοποιείτο περισσότερο στην απαγγελία ποιημάτων και τη μάθηση της μουσικής στους νέους.

Ένα πομπύτιμο αηλιά
παραμελημένο όργανο

■ Εντυπώσεις μετά από μία εξαιρετική συναυλία
Καθολική Εκκλησία 20.12.15

Η φλογέρα στα χείλη του Πανός έδωσε αναρίθμητες εικόνες βουκολικής ευδαιμονίας αλλά και πδονής με ερεθιστικούς σεξουαλικούς υπαινιγμούς.

Η φλογέρα επέζησε, ενώ η λύρα έμεινε στα χέρια του Απόλλωνα στη θεική μοναξιά του, σαν σύμβολο της υπέρτατης μουσικής Τέχνης. Μετά ήρθαν από την ανατολή άλλα έγχορδα, με τόξο αυτή τη φορά. Κατέκτησαν τον μουσικό κόσμο και ξεπληθώθηκαν σε όλη την Ευρώπη σαν το κύριο μουσικό όργανο. Και αυτό μόνο και μόνο για τον δυνατότερο και πιο εκφραστικό ήχο που διέθεταν. Η φλογέρα όμως δεν υπέκυψε.

Εμείς στην Ελλάδα δεν ευτυχίσαμε να ζήσουμε την αναγέννηση και την εποχή μπαρόκ, αλλά σε όλη αυτή τη μεγάλη και σημαντική μουσική περίοδο στην Ευρώπη το όργανο του δύστιχου Μαρσούα τροποποιήθηκε κάπως, ονομάστηκε "recorder" στην Αγγλία, "Blockflöte" στη Γερμανία, "Flute-a- bec" στη Γαλλία αι δεν ξέρω πώς στην Ιταλία και έγινε το δεσπόζον όργανο από τον μεσαίωνα ως την κλασική περίοδο! Μπορούμε να πούμε πως ο Μότσαρτ ήταν ο πρώτος που το αγνόησε! Δεν έγραψε τίποτα γι' αυτό. Και ακολουθούν όλοι οι μετέπειτα συνθέτες φυσικά.

Ο αυλός με ράμφος τότε έπεσε σε αφάνεια έως ότου στις αρχές του 1900 η οικογένεια Dolmetsch στην Αγγλία τον ανέσυρε από την αφάνεια μαζί με το αρπίχορδο. Με τη μόδα να παίζονται όλα τα προκλασικά έργα με τα αυθεντικά τους όργανα, ο αυλός με ράμφος επανήλθε με όλη την ευαισθησία και λεπτότητα του ήχου και βέβαια το πλούσιο ρεπερτόριο. Λόγω του ασθενούς ήχου συνασπίστηκε, συγκέντρωσε πολλά όργανα μαζί με διαφορετική έκταση το καθένα και δημιούργησε μία ολόκληρη οικογένεια. «Consort of recorders» είναι η Αγγλική ονομασία του συγκροτήματος αυτού που ήκμασε στην Ευρώπη και στην Αγγλία ιδιαίτερα.

Τώρα η αιτία γιατί τα λέω όλα αυτά είναι η υπέροχη συναυλία που μας χάρισε μια χαρισματική γυναίκα, η Άννα Μαλεκάκη, με το «σύνολο αυλών με ράμφος» (ακριβώς όπως παλιά) που έχει δημιουργήσει εδώ στα Χανιά, και μπορώ να πω με πλήρη ασφάλεια ότι είναι και το δεύτερο, αν όχι

το μοναδικό, στην Ελλάδα! Αυτό συμβαίνει γιατί με τον σκοταδισμό που διέπει στο Υπουργείο Πολιτισμού μας, δεν έχει εγκριθεί το όργανο αυτό σαν επίσημο μουσικό όργανο και θεωρείται σαν ερασιτεχνικό(!) ενώ σε όλο τον κόσμο κατέχει την αρόζουσα θέση στα Ωδεία και Πανεπιστήμια.

Παρεμπιπτόντος πρέπει να προσθέσω ότι εγώ ήμουν ο πρώτος που έφερα τον αυλό στο Ωδείο, όταν γυρίζοντας από την Αγγλία διαπίστωσα ότι ήταν άγνωστο. Την σκυτάλη μετά πήρε ο Σπύρος Θυμιανός ο οποίος και δίδαξε αρχικά την Μαλεκάκη.

Η Άννα έχει μία ιδιαίτερη κλήση στο πνευστό αυτό. Σαν μαθήτριά μου συνεχώς έλεγα στους γονείς της «η Άννα δεν είναι για πιάνο. Είναι για πνευστό όργανο» - Και είχα δίκιο. Μετά από μετεκπαίδευση στην Αγγλία, η αγάπη της (ή καλύτερα το πάθος της) η μουσικότητά της, η αφοσίωση και πειθαρχία, η έρευνα και αναζήτηση ρεπερτορίου, η άριστη διδασκαλία των μαθητών της, όλα συνέτειναν στη δημιουργία ενός συνόλου με το όνομα «con brio» και της προχθεσινής εξαιρετικής συναυλίας του. Μίας συναυλίας που πρέπει να είμαστε υπερήφανοι που έγινε εδώ, στα Χανιά, από Χανιώτες που θα μπορούσε ανερυθρίασως να παρουσιαστεί οπουδήποτε στην Ευρώπη. Δεν νομίζω ότι υπερεκτιμώ το αποτέλεσμα. Όλοι οι παρευρισκόμενοι στην Καθολική Εκκλησία (και ένα μεγάλο ευχαριστώ στον Πατέρα Πέτρο για την παραχώρηση του χώρου με την ωραία ακουστική και περιβάλλον) μπορούν να το διαπιστώσουν.

Στη συναυλία έλαβαν μέρος οι Σάρα Γούργουρα - Τσουρουνάκη, Ελευθερία Λιοδάκη, Μάργκο Μπέιλι, Άννα Νίνου, Ανδριάντα Ροσμαράκη, Φραγκίσκος Κοκοβλής (που μας εξέπληξε με το κόντρα μπάσο του) Ρέα Μπατσάκη, Αργυρώ Νικάκη, Νατάσα Παπαδογιωργάκη, Μαντλέν Τζανουδάκη και Χρήστος Κοκόρης. Πρέπει να αναφέρω και τις ευρηματικές με πολύ χιούμορ διασκευές του Νίκου Περράκη ειδικά για το σύνολο. Διευθύντρια/ δασκάλα η άξια Άννα Μαλεκάκη!

Συγχαρητήρια στα παιδιά, εύγε τους, μπράβο τους. Άριστη δουλειά!

Να και κάτι σπάνιο και σπουδαίο στις δύσκολες μέρες μας!!!

ΑΠΕ - ΜΠΕ » *Ενας νέος Μακεδονικός τάφος, με τέσσερις θαλάμους, ήρθε στο “φως” εντός του σύγχρονου οικισμού της Πέλλας κατά τη διάρκεια του έργου “Κατασκευή Δικτύων Αποχέτευσης Πέλλας - Ν. Πέλλας”, που υλοποιείται από τον Δήμο Πέλλας με χρηματοδότηση του Ε.Σ.Π.Α. 2007 - 2013.*

ΣΤΗΝ ΠΕΛΛΑ

ΣΤΟ “ΦΩΣ” ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ ΤΑΨΟΣ ΤΟΥ 3ΟΥ ΑΙ. Π.Χ.

Όπως πληροφορεί το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού με ανακοίνωσή του «το ενδιαφέρον στον νέο Μακεδονικό τάφο της Πέλλας είναι η αρχιτεκτονική μορφή του, αφού εκτός από το κεντρικό σκέλος, με προθάλαμο και κυρίως θάλαμο, διαθέτει δύο ακόμη πλευρικούς θαλάμους που ανοίγονται στη βόρεια και νότια πλευρά του προθαλάμου». Ο τάφος, που συλήθηκε στην Αρχαιότητα όπως και οι περισσότεροι τέτοιοι τάφοι, ανήκει, σύμφωνα με τα κινητά ευρήματα (λυχνάρια και ειδώλια) που βρέθηκαν στο εσωτερικό του, στο α' μισό του 3ου αι. π.Χ.

Συγκεκριμένα, όπως σημειώνει το ΥΠΠΟΑ «από το κεντρικό σκέλος (σ.σ. του τάφου) με ύψος τοίχων 2,50 μ. έχει καταστραφεί η καμαρωτή οροφή. Αντίθετα οι καμάρες των πλευρικών θαλάμων σώζονται σε

άριστη κατάσταση. Στο εσωτερικό του νότιου πλευρικού θαλάμου υπάρχει λίθινο βάθρο, πάνω στο οποίο είχε τοποθετηθεί η κλίνη του νεκρού ή της νεκρής. Η είσοδος του αντικρινού βόρειου θαλάμου προστατευόταν με φράγμα, από το οποίο διατηρείται η κατώτερη λιθόπλινθος. Ο δρόμος και η πρόσοψη του τάφου, που βρίσκονται στα ανατολικά, δεν στάθηκε δυνατό να ερευνη-

θούν στην παρούσα φάση. Όμως όπως συμπεραίνεται από τα πεσμένα αρχιτεκτονικά μέλη η πρόσοψη αναμένεται να έχει μνημειακή διαμόρφωση με αετωματική επίστεψη. Το θυραίο άνοιγμα του προθαλάμου έκλεινε με ξύλινη θύρα ύψους 2,78 μ. και πλάτους 1,30 μ.».

Ο Μακεδονικός τάφος, όπως και άλλοι 18 κιβωτιόσχημοι και κεραμοσκεπείς τάφοι του ανα-

τολικού νεκροταφείου της Πέλλας, πρωτεύουσας του μακεδονικού βασιλείου, που αποκαλύφθηκαν κατά τις εκσκαφές, ερευνήθηκαν από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Πέλλας από τον Οκτώβριο του 2014 έως και τον Δεκέμβριο του 2015. Η δαπάνη εξασφαλίστηκε μέσω υποέργου αυτεπιστασίας που εκτελείτο παράλληλα με το κυρίως τεχνικό έργο.

ΣΤΟ ΒΕΝΙΖΕΛΕΙΟ ΩΔΕΙΟ

Μουσικό αφιέρωμα στον Μίκη Θεοδωράκη

Βασίλης Λέκκας, Τάσος Ψαλλιδάκης, Βιργινία Ντοκάκη και Γιώργος Σαλιάρης ενώνουν τις δυνάμεις τους για δεύτερη φορά στο μουσικό αφιέρωμα στα 90 χρόνια του κορυφαίου Έλληνα συνθέτη Μίκη Θεοδωράκη τη Δευτέρα 28 Δεκεμβρίου, στις 9 μ.μ. στο Βενιζέλειο Ωδείο.

Οι συναυλία περιλαμβάνει αντιπροσωπευτικά δείγματα από όλη τη γκάμα των έργων του Μίκη. Την εκδήλωση προλογίζει ο Δημήτρης Νικολακάκης.

Τους ερμηνευτές πλαισιώνουν οι μουσικοί: Βασίλης Παυλίδης, Μπουζούκι, Μανόλης Χατζογιαννάκης, κιθάρα, Δημήτρης Τσούρτος, κόντρα μπάσο, Γιώργος Σαλιάρης, πιάνο. Διεύθυνση ορχήστρας και ενορχήστρωση Γιώργος Σαλιάρης.

Τα φωτιστικά επιμελείται ο Γιάννης Γιαννικάκης και τα ηχητικά οι Γιάννης Λύκος και Μανόλης Παπαδάκης.

Γενική είσοδος 10 ευρώ. Μαθητικό - Φοιτητικό 8 ευρώ. Προπώληση εισιτηρίων στο Βενιζέλειο Ωδείο και στο Στούντιο La-Si-Do (Κριάρη 23).

ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΚΙΣΑΜΟΥ

Παράσταση κουκλοθεάτρου

Την “Ειρήνη” του Αριστοφάνη θα παρουσιάσει ο κουκλοθίασος “Κου-Κλο” την Κυριακή 27 Δεκεμβρίου στις 7:30 μ.μ. στο Δημαρχείο Κισάμου. Την εκδήλωση οργανώνει η Νεολαία Κισάμου.

Όπως αναφέρεται στο σχετικό Δ.Τ.: «Ενα κουκλοθέατρο διαφορετικό, που η έρευνα, η διασκευή κειμένου, η κατασκευή κούκλας και σκηνικών γίνονται ειδικά για κάθε έργο ξεχωριστά. Με την τεχνική του black light και μεγάλες κούκλες. Ενα έργο για όλη την οικογένεια».

Γενική είσοδος: 4 ευρώ.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

“Νίκος Γιαννακάκης: Είμαι ένας αγιογράφος”

Παρουσίαση του βιβλίου του Γιάννη Φίλη με τίτλο: “Νίκος Γιαννακάκης: Είμαι ένας αγιογράφος” θα πραγματοποιηθεί τη Δευτέρα 28 Δεκεμβρίου στις 7 μ.μ. στην αίθουσα εκδηλώσεων του Δήμου Κισάμου.

Για το βιβλίο θα μιλήσουν οι: Γιάννης Φίλης, καθηγητής του Πολυτεχνείου Κρήτης, τέως πρόεδρος και Ευαγγελία Ξηρουχάκη, δημοσιογράφος.

Την εκδήλωση διοργανώνει ο Δήμος Κισάμου και θα συντονιστεί η Αλεξανδράκη - Κουρτάκη Βασιλική, φιλόλογος - εκπαιδευτικός.

ΣΤΟΝ “ΚΗΠΟ”

Παρουσίαση βιβλίου του Πολυχρόνη Κουτσάκη

Το νέο βιβλίο του Χανιώτη συγγραφέα Πολυχρόνη Κουτσάκη με τίτλο “Baby Blues” θα παρουσιαστεί σε εκδήλωση που θα πραγματοποιηθεί τη Δευτέρα 28 Δεκεμβρίου στις 7:30 μ.μ. στο Ιστορικό Καφέ “Κήπος”.

Το βιβλίο θα παρουσιάσει η Βαρβάρα Περράκη, αντιδήμαρχος Χανίων. Αποσπάσματα θα διαβάσει ο Μιχάλης Αεράκης, Καλλιτεχνικό Δ/ντής του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Κρήτης.

Την εκδήλωση διοργανώνουν η Ενωση Πνευματικών Δημιουργών Χανίων και οι εκδόσεις “Πατάκη”.

KARMEN ΡΟΥΓΓΕΡΗ:

«Ονειρεύομαι μία Επίδαυρο γεμάτη παιδιά»

ΑΠΕ - ΜΠΕ » Φέρνοντας την Ειρήνη μέσω της Ιλιάδας και της Οδύσσειας του Ομήρου, σκηνοθετώντας το “Παραμύθι χωρίς Όνομα” της Π. Δέλτα, αλλά και τις άριες από τον μαγικό κόσμο του Τζοακίνο Ροσσίνι η Κάρμεν Ρουγγέρη δίνει το στίγμα της και στη φετινή παραγωγή του παιδικού θεάτρου. Το ΑΠΕ - ΜΠΕ συνάντησε την Κάρμεν Ρουγγέρη, σε μία από τις παιδικές σκηνές που έχει δημιουργήσει και μας μίλησε για την μεγάλη αγάπη που τρέφει για τα παιδιά. Εδώ και 30 χρόνια πρωταγωνιστεί στην παιδική θεατρική σκηνή με ξεχωριστές παραγωγές και έγινε σημείο αναφοράς. Σε κερδίζει από το πρώτο λεπτό με την ζωντάνια, την γλυκύτητα την αισιοδοξία και την δυναμικότητά της. Το μυστικό της, όπως μας λέει η ίδια, είναι «η επαφή της με τα παιδιά. Είναι υπέροχο να παίρνεις παιδικές αγκαλιές και ευτυχία κάθε μέρα».

Ενα από τα χαρακτηριστικά της είναι η προσωπική επαφή που έχει σε κάθε παράσταση με τους μικρούς της φίλους. Προλογίζει κάθε μέρα τις παραστάσεις. Για αυτό και ξεκινούν με μισή ώρα καθυστέρηση η μια από την άλλη, για να προλαβαίνει να βρίσκεται πριν ανοίξει η αυλαία. Στο τέλος κάθε παράστασης, όπως μας εξομολογείται ρωτά ένα - ένα τα παιδιά πως τους φάνηκε το έργο. Και όταν εκείνα

της μιλούν με τα καλύτερα λόγια «τρελαίνεσαι...» μας λέει χαρακτηριστικά η πθοποιός.

Το μεγάλο της όνειρο είναι μία Επίδαυρος γεμάτη παιδιά. Το έχει ζητήσει και επιμένει σ αυτό, μιας και το πρώτο εγχείρημα της στο Ηρώδειο ήταν εντυπωσιακό. «Οχι μόνο το γεμίσαμε, χωράει 3.500 παιδιά

και εμείς βάλαμε 5.500 παιδιά. Το θέατρο δίνει απλόχερα στο παιδί συναίσθημα και τρυφερότητα που το έχει ανάγκη. Έχει ανάγκη να δει κάτι που δεν το βλέπει στην καθημερινότητά του πασπαλισμένο με λίγη χρυσόσκονη» μας λέει.

Φέτος φέρνει την “Ειρήνη” στα παιδιά με την “Ιλιάδα”, την περυσινή “Οδύσσεια” του Ομήρου στο Ίδρυμα Μιχάλης Κακογιάννης και τον “Κουρέα της Σεβίλλης” των Μπωμαρσαί - Ροσσίνι, στο Θέατρο Κιβωτός. Είναι ένα έργο που προσφέρεται για την πρώτη επαφή των παιδιών με την όπερα. «Έχει μέσα μουσικά παιχνιδίσματα, μία υπόθεση που τα κρατά από την πρώτη στιγμή μέχρι την τελευταία και μπορεί να το παρακολουθήσει και το πιο μικρό παιδάκι» μας εξηγεί η κα Ρουγγέρη. Στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης ανεβάζει το “Παραμύθι χωρίς όνομα” βασισμένο στο ομώνυμο μυθιστόρημα της Πηνελόπης Δέλτα. Ενα έντεχνο και διαχρονικό παραμύθι, όπου η πατρίδα και τα δεινά της μεταφέρονται στη σκηνή με μαγικό τρόπο. Για άλλη μία χρονιά η Κάρμεν Ρουγγέρη σφραγίζει την παιδική θεατρική σκηνή με υπέροχα παραμύθια από την μυθολογία και την λογοτεχνία ζωντανεύοντας τις σκηνές της με χρώματα, άριες, και μουσικές, ρεαλισμό, αισιοδοξία και χιούμορ.

Παιδότοπος

**ΒΑΓΓΕΛΗΣ
Θ. ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ**
kakatsakis@sch.gr

Δ' τάξη 5ου Δημ. Σχ. Χανίων

Αν ήμουν το άστρο των Χριστουγέννων...

«Αν ήμουν το άστρο των Χριστουγέννων, πού θα οδηγούσα τους Μάγους και τι δώρα θα κρατούσαν;»

Προβληματίστηκαν τα παιδιά της Δ' τάξης του 5ου Δ. Σχ. Χανίων!

Συζητώντας για τα Χριστούγεννα και τα μηνύματα που εκπέμπουν, φάξαμε να βρούμε απαντήσεις στο παραπάνω ερώτημα. Το άστρο μάς οδήγησε εκεί που λείπει το χαμόγελο απ' τα παι-

δικά προσωπάκια. «Θα 'θελα να φέρω στα παιδιά του κόσμου όσα έχω κι εγώ» θα πει ένα παιδί.

«Αξίζουν ίσες ευκαιρίες όλα τα παιδιά», θα συμπληρώσει ένα άλλο.

Μακάρι λοιπόν το άστρο των Χριστουγέννων να φωτίσει τους ισχυρούς της γης, αλλά και τον καθένα από μας, ν' αφήσουμε τους εγωισμούς και να επιδιώξουμε να γίνουμε καλύτεροι άνθρωποι προσφέροντας ό,τι μπορούμε στους συ-

νανθρώπους μας.

Χρόνια Πολλά, Χρόνια Καλά για όλους.

**Η δασκάλα της τάξης
Ρούλα Μουστάκα**

5ο Δημ. Σχ. Χανίων Ρούλα Μουστάκα. Κατά τη δασκάλα (και το δάσκαλο) και η τάξη της (του). Το ξέρω καλά αυτό! Καλά Χριστούγεννα και του χρόνου με υγεία Ρούλα! Να χαίρεσαι τους μαθητές σου και να σε χαίρονται!

**Καλά Χριστούγεννα σε όλους!
Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης,
δάσκαλος**

Σημείωση: Με ανάθεση ο φετινός Χριστουγεννιάτικος Παιδότοπος, όπως και άλλες φορές, στην ίδια δασκάλα, στην φίλη μου απ' τα παλιά και συνεργάτιδά μου στο

«Ο Χριστός γεννιέται»
Ενα αστέρι λαμπερό από ψηλά έδειχνε ότι έχει γίνει κάτι πολύ σπουδαίο. Ο ουρανός άνοιξε κι άγγελοι άρχισαν να κατεβαίνουν προς τη γη ψάλλοντας στο θείο Βρέφος: «Δόξα εν υψίστοις Θεώ κι επί γης ειρήνη εν ανθρώποις ευδοκία». Βοσκοί, απλοί άνθρωποι που βρίσκονταν εκεί γύρω, έτρεξαν να δουν και να προσκυνήσουν το νεογέννητο μωρό. Μάγοι σοφοί απ' την Ανατολή, που είχαν οδηγό το φωτεινό αστέρι στον ουρανό, ταξίδεψαν για να προσκυνήσουν τον Βασιλιά του κόσμου. Εφεραν για δώρα χρυσό, γιατί ήταν βασιλιάς, λιβάνι γιατί ήταν Θεός και σμύρνα γιατί θα θυσιάζονταν για τους ανθρώπους...
Γιάννης Σκαλίδης

Χριστουγεννιάτικο αστέρι
Αν ήμουν χριστουγεννιάτικο αστέρι, θα έκανα θαύματα. Για παράδειγμα, θα βοηθούσα τους ανθρώπους που έχουν ανάγκη, όπως είναι οι φτωχοί, οι άνθρωποι που είναι μόνοι τους αλλά και αυτούς που θέλουν πραγματικά βοήθεια. Θα τους πρόσφερα σπίτι, φαγητό, μια ζεστή αγκαλιά και πολλή πολλή αγάπη. Αυτό σημαίνει πνεύμα Χριστουγέννων.
Καλά Χριστούγεννα και καλή χρονιά σε όλους!!!
Μάνος Λενταράκης

[...] Αν είχα τη δύναμη αυτού του αστεριού, τότε θα έλυνα όλα τα προβλήματα που υπάρχουν σήμερα. Υπάρχουν τόσα παιδιάκια στον κόσμο που δεν έχουν μαμά και μπαμπά. Ή άλλα που ζουν στον πόλεμο. Κι αυτά που δίνουν πολλά πολλά λεφτά για να μπουν σε κάτι σαπιοκάραβα για να σώσουν τη ζωή τους. Δικιά μου επιλογή θα ήταν οι Μάγοι να τους προσφέρουν χαρά, ζεστασιά, ελπίδα, εμπιστοσύνη, να πιστεύουν στον εαυτό τους ότι θα τα καταφέρουν.
Εύχομαι όλοι να έχουν μια καλύτερη ζωή.
Μαρία Τσαγκαράκη

Αν ήμουν το άστρο των Χριστουγέννων, θα έλαμπα τόσο δυνατά, που θα έδειχνα σ' όλους τον δρόμο της αγάπης, της φιλίας, της ευτυχίας και της καλοσύνης. Θα φρόντιζα όλοι να έχουν στέγη, τροφή, νερό, κουβέρτες και κρεβάτια. Θα ήθελα να μη γίνονται πόλεμοι κι όλοι να ζουν ειρηνικά.
Πόσο θα προσπαθούσα όλα αυτά να γίνουν πραγματικότητας!
Ακης Πελετέκης

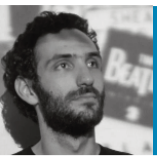
Αν ήμουν το αστέρι των Χριστουγέννων που οδήγησε τους μάγους στον Χριστό, θα έριχνα τη λάμψη και το φως μου, στον δρόμο των προσφύγων, που έφυγαν απ' την πατρίδα τους και τώρα αγωνίζονται να βρουν καλύτερο μέρος γι' αυτούς και τα παιδιά τους. Αυτοί οι άνθρωποι, όπως και πολλοί άλλοι στη γη, δεν έχουν φαγητό, ρούχα, τα παιδιά τους κρυώνουν και δεν έχουν καταφύγιο για τις κρύες νύχτες... Αυτούς τους ανθρώπους πρέπει να τους στηρίξουμε ώσπου να τελειώσει ο πόλεμος και να γυρίσουν στα σπίτια τους.
Βίκη Νικολάου

[...] Ωσπου ο λαμπερός κόσμος που έβλεπα, έπαψε να φαίνεται. Εβλεπα μια σκοτεινή κι απόμακρη γωνιά. Πλησίασα πιο κοντά. Τότε με το φως μου είδα ανθρώπους λυπημένους, παιδάκια κλαμένα χωρίς χαμόγελο, πεινασμένα, που κρύναν. Είδα μαμάδες χωρίς τα παιδάκια τους, αλλά και παιδάκια χωρίς τη μαμά τους. Όπως έμαθα, είχαν πνιγεί στα κύμα νερά της θάλασσας προσπαθώντας να ξεφύγουν απ' τον πόλεμο.
Αναρωτήθηκα τότε γιατί να συμβαίνει αυτό. Ήθελα πολύ να βοηθήσω, μα δεν ήξερα πώς. Τότε ζήτησα από τον Θεό να μου πάρει τη λάμψη μου. Δεν την ήθελα πια. Ζήτησα να μείνω και να φέγγω εκεί, πάνω απ' τους δυστυχισμένους ανθρώπους, να τους συντροφεύω, να τους φωτίζω και να ζεσταίνω τις ψυχές τους μέχρι να ξανάρθει το χαμόγελο και στο τελευταίο παιδάκι...
Εριέττα Καλιοτζάκη

...Θα οδηγούσα τους Μάγους σε σπίτια και σε δρόμους που ζουν φτωχοί άνθρωποι, για να τους δώσω χαρά με τα δώρα μου κι ό,τι επιθυμούν.
Επίσης θα τους οδηγούσα στα νοσοκομεία για να βοηθήσουν τους ανθρώπους να ξεπεράσουν τις αρρώστιες τους...
Μάριος Φραγκεδάκης

... Θα ήθελα έναν κόσμο να χωράει όλους τους ανθρώπους. Να είναι στα μέρη τους και να μην μπαίνουν στις βάρκες να πνίγονται. Να μην χωρίζονται οι οικογένειες και να 'ναι μαζί. Να έχουν πράγματα που έχω εγώ, όπως τροφή, σχολείο και υγεία.
Εύχομαι αυτά τα Χριστούγεννα, το αστέρι μου να πραγματοποιήσει την ευχή μου για κάθε παιδί της γης.
Ελισάβετ Μαριδάκη

[...] Αρκετοί άνθρωποι είναι στον δρόμο και δεν έχουν σπίτι να κοιμούνται.
Κάποιοι ψάχνουν για φαγητό, στα σκουπίδια.
Αν ήμουν το άστρο των Χριστουγέννων θα ζητούσα από τον Χριστό να δώσει αγάπη, χαρά, κι ό,τι χρειάζονται τα παιδιά του κόσμου.
Αγγελική Δαλετζάκη

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com · no14me.blogspot.gr/

Οι Ψαράδες

» Chigozie Obioma (μτφρ. Ιωάννα Ηλιάδη, εκδόσεις Μεταίχμιο)

Ημασταν ψαράδες. Τα αδέρφια μου κι εγώ γίναμε ψαράδες τον Ιανουάριο του 1996, όταν ο πατέρας μας έφυγε από το Άκουρε, μια πόλη της δυτικής Νιγηρίας, όπου είχαμε ζήσει μαζί όλη μας τη ζωή. Η Κεντρική Τράπεζα της Νιγηρίας, για την οποία εργαζόταν, τον είχε μεταθέσει σε ένα υποκατάστημα της στη Γόλα - μια πόλη στον βορρά πάνω από χίλια χιλιόμετρα ερήμου μακριά - την πρώτη εβδομάδα του Νοεμβρίου του προηγούμενου χρόνου.

Μια μέρα, ξαφνικά, η Κεντρική Τράπεζα της Νιγηρίας ανακοινώνει στον πατέρα του αφηγητή τη μετάθεσή του στη Γόλα, πόλη στον βορρά της χώρας, πάνω από χίλια χιλιόμετρα ερήμου μακριά από το Άκουρε. Αυτή η μετάθεση, η απομάκρυνση του πατέρα από την οικογενειακή εστία, αποτελεί ένα σημείο καμπής στην ιστορία της οικογένειας, το χρονικό σημείο από το οποίο ξεκίνησε η διάλυση και η πτώση της.

Όποτε σκέφτομαι την ιστορία μας, το τελευταίο εκείνο πρωί που θα ζούσαμε όλοι μαζί ως η οικογένεια που πάντα ήμασταν, εύχομαι - ακόμα και τώρα, δύο δεκαετίες μετά - να μην είχε λάβει ποτέ εκείνη την επιστολή της μετάθεσης. Προτού έρθει η επιστολή αυτή, τα πάντα ήταν στη θέση τους· ο πατέρας πήγαινε κάθε πρωί στη δουλειά και η μητέρα, που διατηρούσε ένα κατάστημα με φρέσκα τρόφιμα στην υπαίθρια αγορά, φρόντιζε τα πέντε αδέρφια μου κι εμένα, που, όπως τα περισσότερα παιδιά στο Άκουρε, πηγαίναμε σχολείο. Τα πάντα ακολουθού-

σαν τη φυσιολογική τους πορεία.

Ο πατέρας, παραβλέποντας την κυβερνητική σύσταση για περιορισμένες γεννήσεις, συνοδεία του πάντα πρόθυμου και σε υψηλή εγρήγορση κοινωνικού σχολιασμού, πόνταρε στη δημιουργία μιας πολυάριθμης οικογένειας, αποτελούμενης από έξι παιδιά, εκ των οποίων τα πέντε αγόρια ήταν αποφασισμένοι να τα οπλίσει με τα απαραίτητα εφόδια, στέλλοντάς τα στο καλύτερο σχολείο και παρέχοντας τους μια όσο το δυνατόν πιο δυτική ανατροφή, έχοντας προαποφασίσει αντ' αυτών το επαγγελματικό τους μέλλον, επιλέγοντας από την αφρόκρεμα των επαγγελμάτων, επιλογή η οποία εκτός από οικονομική άνεση θα προσέδιδε και αίγλη και κοινωνική καταξίωση στο καθένα χωριστά αλλά και στην οικογένεια στο σύνολό της. Και το σχέδιό του έμοιαζε να λειτουργεί μέχρι τη στιγμή που ο ίδιος αναγκάστηκε να φύγει μακριά, η μητέρα έχασε τον έλεγχο, η πειθαρχία έδωσε τη θέση της στη χαλαρότητα. Τότε ήταν που τα παιδιά, τα τέσσερα μεγαλύτερα, έγιναν ψαράδες.

Μαζί με άλλα αγόρια κατέβαιναν στον ποταμό, κρυφά από τους ενήλικες, και ψάρευαν, συνήθως μικρά ψάρια, τα οποία μάταια προσπαθούσαν να κρατήσουν στη ζωή μέσα σε τενεκεδάκια με νερό από το ποτάμι, σπανιότερα ψάρια μεγαλύτερα, τα οποία πουλούσαν στην αγορά. Ο πρώτος εκείνος καιρός του ψαρέματος διέθετε τον ενθουσιασμό της νέας ανακάλυψης, της δημιουργίας ενός ιστού δυνατού ανάμεσα στα μέλη της ομάδας, πράξης συνοδευόμενης από πολύωρες συζητήσεις γύρω από όνειρα και προσδοκίες, με χαρακτηριστικά τελετουργίας για

τα μέλη της. Όμως το ποτάμι ήταν συνηθισμένο με δεισιδαιμονίες, ακόμα και για τους προοδευτικούς και χριστιανούς γονείς τους, με αποτέλεσμα, μόλις πληροφορήθηκαν τη συνήθεια των παιδιών από κάποια γειτόνισσα, να τους απαγορεύσουν αυστηρά την ενασχόληση αυτή.

Ετσι ξεκίνησαν όλα, στη μνήμη τουλάχιστον του αφηγητή, όταν ο πατέρας έλαβε την επιστολή για τη μετάθεση και εκείνοι, τα παιδιά δηλαδή, αποφάσισαν να γίνουν ψαράδες. Οι Ψαράδες, το πρωτόλειο έργο του Νιγηριανού συγγραφέα Chigozie Obioma, είναι η ιστορία της διάλυσης των θεμελίων της οικογένειας του αφηγητή, μια διήγηση πρωτοπρόσωπη και συναισθηματικά φορτισμένη, ειπωμένη είκοσι χρόνια μετά, αφήγηση που ισορροπεί με τρόπο θαυμαστό ανάμεσα στην παιδική πρόσληψη των γεγονότων και την εκ των υστέρων καταγραφή τους, μια απόπειρα του αφηγητή να ξεφορτώσει και να κατανοήσει το παρελθόν, το πώς έφτασε στο σήμερα, να ψάξει στα χαλάσματα τα γεγονότα και τις αιτίες, να ανασυνθέσει την ιστορία.

Ο Obioma επιτυγχάνει να συγκινήσει τον αναγνώστη, να τον εμπλέξει συναισθηματικά δίχως εκβιασμούς και ευκολίες, να αποτυπώσει την καθημερινότητα της άγνωστης στον δυτικό αναγνώστη καθημερινότητας της Νιγηρίας, χωρίς να επαναπαύεται στον δεδομένο εξωτισμό, αλλά αντανακλώντας ομαλά τη μεγάλη εικόνα στην ιστορία των μελών της οικογένειας, αναφερόμενος στην πολιτική αστάθεια, τη διαφθορά της δικαιοσύνης και την οικονομική ανισότητα, παρουσιάζοντας μια πραγματικότητα γεμάτη αντιθέσεις και αντιφάσεις, όπως για παράδειγμα, η συνύπαρξη του χριστιανικού και του μεταφυσικού στοιχείου, η χρήση της αγγλικής γλώσσας και της τοπικής διαλέκτου, ο δυτικός τρόπος σκέψης και οι δεισιδαιμονίες. Μια γραφή που συνδυάζει τον ρεαλισμό με τον λυρισμό, ένα υπέροχο μυθιστόρημα, ένα εντυπωσιακό συγγραφικό ντεμπούτο.

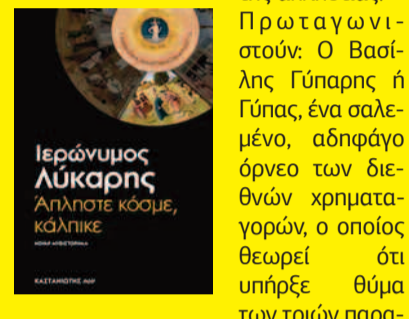
Βιβλία

Απλήστε κόσμο, κάλπικε

Ιερώνυμος Λύκαρης

Εκδότης: Καστανιώτης

Μια μαύρη κωμωδία, που κινητήρια δύναμη και καταλύτης των ανθρώπινων πράξεων είναι το θανάσιμο αμάρτημα της απληστίας.

Πρωταγωνιστούν: Ο Βασίλης Γύπαρης ή Γύπας, ένα σαλεμένο, αδηφάγο όρνιο των διεθνών χρηματαγορών, ο οποίος θεωρεί ότι υπήρξε θύμα των τριών παραψυχολογικών συμβούλων του και γι' αυτό αμφιβάλλει αν είναι αυτός που σκότωσε το ιδιοκτησιακό φετίχ του, την ανείπωτης ομορφιάς σύζυγό του Αντριάνα Ποπέσκου-Κιμ, κόρη Ρουμάνας και Βορειοκορεάτη, πρώην μοντέλο και ηθοποιό, την οποία εκθέτει βαλσαμωμένη σε φαραωνικό Οίκο Αιωνιότητας. Συμμετέχουν: Η Μάρτζορι, ψυχαναλύτρια profiler, απολυμένη από το FBI επειδή ερωτεύτηκε παράφορα έναν κατά συρροήν δολοφόνο, ωροσκοπική και ονειροκριτική σύμβουλος· ο πατήρ Μαγδάλιος ή Πάτερ Κουκούλας, ψευδοκαλόγερος από τον Άγιον Όρος, πρώην καταχραστής του Δημοσίου, εξομολογητής και εξορκιστής βασκανίας· ο Φούμα Τσου, οπιομανής, ειδικός στον Κομφούκιο και στο κινεζικό ωροσκόπιο, μάγισσας· ο Τζακ Κλίβερ, απόστρατος της CIA, ειδικός στις προωθημένες τεχνικές ανάκρισης, υπεύθυνος ασφαλείας του Γύπα.

Πούσι

Νίκος Καββαδίας

Εκδόσεις Άγρα

Με τη συμπλήρωση 40 χρόνων από τον θάνατο του Νίκου Καββαδία, οι εκδόσεις Άγρα τιμούν τη μνήμη του ποιητή με την φωτολιθογραφική ανατύπωση της πολυτελούς καλλιτεχνικής έκδοσης της συλλογής Πούσι του 1947 από τις Εκδόσεις Α. Καραβία, με τις ξυλογραφίες σε όρθιο ξύλο που φιλοτέχνησαν

λόγω της «αγάπης τους για το έργο του ποιητή» οι ζωγράφοι-χαράκτες Γ. Βακαλό, Γ. Βελισσάρης, Δ. Γιαννουκάκης, Ι. Μόραλης, Γ. Μόσχος, Α. Τάσος, Α. Κορογιαννάκης.

Το καθένα από τα δεκατέσσερα ποιήματα της συλλογής φιλοτεχνήθηκε από έναν από τους καλλιτέχνες σε τετρασέλιδο με ξυλογραφίες, κοσμήματα και πρωτογράμματα με ειδικά επιλεγμένα χρώματα.

Πάτι και Ρόμπερτ

Patti Smith

Εκδότης: Κέδρος

Το καλοκαίρι που πέθανε ο Κολτρέιν, το καλοκαίρι της αγάπης και των ταραχών.

Μια τυχαία συνάντηση στο Μπρούκλιν οδηγεί δύο νέους στο μονοπάτι της τέχνης, της αφοσίωσης και της μύησης. Η Πάτι Σμιθ θα γίνει ποιήτρια και μουσικός και ο Ρόμπερτ Μέιπλθορν θα διοχετευτεί το ακραία προκλητικό στίλ του στην τέχνη της φωτογραφίας. Ενωμένοι με τα δεσμά της αθωότητας και του ενθουσιασμού διασχίζουν τη Νέα Υόρκη από το Κόνι Άιλαντ μέχρι την 42η Οδό. Το 1969 το ζευγάρι καταλύει στο περίφημο Hotel Chelsea. Είναι μια εποχή έντονης ευαισθητοποίησης. Ο κόσμος της ποίησης, του ροκ εν ρολ, της τέχνης και της σεξουαλικής απελευθέρωσης εκρήγνυται.

Το βιβλίο δεν αποτελεί απλώς την αυτοβιογραφία της Patti Smith. Γραμμένο με μυθιστορηματικό τρόπο, ξεκινά ως ιστορία αγάπης και τελειώνει ως ελεγεία, ένας χαιρετισμός προς τη Νέα Υόρκη του τέλους της δεκαετίας του '60 και των αρχών του '70.

Τρία Πλευκά φέρετρα

Αντόνιο Ούνγκαρ

Εκδότης: Αλεξάνδρεια

Ένα παράδοξο θρίλερ, που ο μοναχικός, αντικοινωνικός πρωταγωνιστής αναγκάζεται να υποκαταστήσει τον

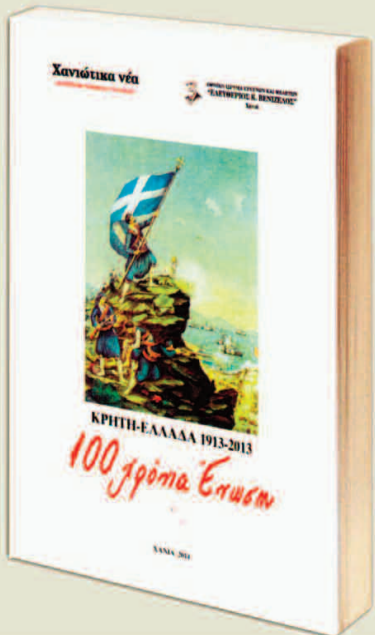
πνέτη της αξιωματικής αντιπολίτευσης και να υποστεί φοβερές περιπέτειες για να ρίξει το ολοκληρωτικό καθεστώς μιας λατινοαμερικανικής χώρας ονόματι Μιράντα. Μαζί του ένας ιδεαλιστής σωματοφύλακας και μια ντροπαλή νοσοκόμα. Μόνοι ενάντια στον κόσμο, ακατάπαυστα κυνηγημένοι από το καθεστώς τρόμου που ελέγχει τα πάντα και από τους αχρείους πολιτικούς της δικής τους παράταξης, οι τρεις θα γνωρίσουν την ήττα, πριν από την τελική ανατροπή και αναθεώρηση των πάντων. Αυτή η πλοκή δεν είναι ωστόσο παρά η κενή κατασκευή, ο σκελετός μέσα στον οποίο μεγαλώνει το μυθιστόρημα - άγριο και απρόβλεπτο όπως αναβλύζει μέσα από τη φωνή του διανοητικά ανισόρροπου, εξωφρενικού αντιήρωα, που με τα λόγια του αμφισβητεί, γελιοποιεί και καταστρέφει την πραγματικότητα, προκειμένου να την ανακατασκευάσει εκ του μηδενός.

Ο συλλογικός τόμος "Κρήτη - Ελλάδα 1913 - 2013, 100 χρόνια Ένωση"

που υλοποιήθηκε με πρωτοβουλία της εφημερίδας "Χανιώτικα νέα" και του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και Μελετών "Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος"

διατίθεται στα γραφεία των "Χ.Ν.", Καραϊσκάκη 49.

Τιμή: 15 ευρώ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΡΙΔΑΚΗΣ
dmaridakis@yahoo.gr**ΕΛΕΝΗ ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ**
foudoulaki@haniotika-nea.gr**ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΩΝΣΤΑΣ**
konstasgeorge@gmail.com**ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΑΚΗΣ**
markantonakis@haniotika-nea.gr**5ο "SANTA RUN XANIA"**

Φιλία ζωής σε Ιδρύματα που στηρίζουν παιδιά

"Santa Run" σημαίνει γιορτή, ξεφάντωμα, πανηγύρι. Σημαίνει χιλιάδες Άγιοι Βασίληδες που χρωματίζουν κόκκινη την πόλη. Σημαίνει συνένωση όλων των ηλικιών σε έναν αγώνα χωρίς νικητές και ηττημένους, με έναν και μόνο σκοπό: να ενισχυθούν τα ιδρύματα της πόλης που βοηθάνε εδώ χρόνια παιδιά που πάσχουν από σοβαρές ασθένειες ή αναπηρίες.

Πίνο πριν τις 27 Δεκεμβρίου, όπου για 5η συνεχή χρονιά ντόπιοι και επισκέπτες θα δώσουν το "παρών" με τις στολές τους στο ετήσιο ραντεβού στους δρόμους της πόλης -με σημείο εκκίνησης το 1ο Γυμνάσιο Χανίων στη 1η μεσημέρι- οι "διαδρομές" συνάντησαν ανθρώπους από το "Santa Run", τον "Ορίζοντα", την ΕΛΕΠΑΠ, το ΚΗΦΑΑΜΕΑ και το ΚΗΦΑΠ "Μεγαλόχαρη" και μίλησαν μαζί τους για την επικείμενη γιορτή, αλλά κυρίως για το σημαντικό έργο που επιτελούν παλεύοντας καθημερινά για τα παιδιά που έχουν ανάγκη.

Κάνοντας όλη την πόλη μια παρέα

Το "Santa Run" στα Χανιά έχει τις ρίζες του σε μια παρέα. Για την ακρίβεια την αθλητική παρέα του "Ορίζοντα". Το μέλος της οργανωτικής επιτροπής Τάσος Μαραγκουδάκης, μιλώντας στις "διαδρομές" ξετύλιξε το νήμα που συνδέει το χθες με το σήμερα του μεγαλύτερου φιλικού event της πόλης.

«Το "Santa Run" ξεκίνησε σαν μια πρόκληση. Αναρωτηθήκαμε αν θα μπορούσαν να διοργανώσουμε ένα δρώμενο, μαζεύοντας 50-100 ανθρώπους, με σκοπό να βοηθήσουμε Ιδρύματα. Αμέσως όμως αντιληφθήκαμε την τεράστια δυναμική που υπήρχε καθώς οι στολές εξαπλώθηκαν πολύ γρήγορα», αναφέρει.

Η επιτυχία της πρώτης διοργάνωσης έφερε το δεύτερο "Santa Run" με την πόλη να αγκαλιάζει την προσπάθεια με ακόμα μεγαλύτερο ενθουσιασμό. Οι διοργανωτές και εμπνευστές του "Santa Run" βλέπουν την προοπτική το δρώμενο να εξελιχθεί σε θεσμό. Η αρχική ολιγομελής παρέα "ανοίγει" για να πλαισιωθεί με νέους, αξιόλογους ανθρώπους με καθαρό μυαλό, καθαρή καρδιά και διάθεση για ανιδιοτελή προσφορά.

Στο 3ο "Santa Run" οι συμμετοχές φτάνουν τις 3.000! «Όταν οι συμμετοχές έφτασαν σε τόσο μεγάλο αριθμό καταλάβαμε ότι οι διαστάσεις

του "Santa Run" δεν είναι μόνο φιλικές αλλά και πολιτιστικές, τουριστικές, εμπορικές κ.λπ. Θελήσαμε λοιπόν να ανοίξουμε ακόμα περισσότερο την αγκαλιά μας και να βάλουμε μέσα όσους μπορούν να βοηθήσουν γιατί πλέον η διοργάνωση αποτελούσε θέμα της πόλης», σχολίασε ο κ. Μαραγκουδάκης και συμπλήρωσε: «Η αλήθεια είναι ότι η δυσκολία να αντιληφθούν κάποιοι τη δυναμική που υπήρχε στο "Santa Run" ήταν μεγάλη. Όμως μεγάλος ήταν και ο ενθουσιασμός των εθελοντών και με αυτό τον τρόπο ξεπεράστηκαν όλα τα εμπόδια».

Το 4ο "Santa Run" θα σπάσει κάθε ρεκόρ συμμετοχών αγγίζοντας τις 5.000, ενώ τα χρήματα που συγκεντρώθηκαν για τα Ιδρύματα ανήλθε σε 151.000 ευρώ.

«Πλέον, από το 4ο όσο και στο φετινό 5ο "Santa Run" μας απασχολούν σοβαρά τα κομμάτια της ασφάλειας και της διαφάνειας. Μιλάμε για ένα event που "τζίρραει" πάνω από 100.000 ευρώ και ο κίνδυνος να συμβεί κάποιο σφάλμα είναι μεγάλος καθώς όλοι όσοι ασχολούνται είναι εθελοντές. Γι' αυτό προσπαθούμε να στήσουμε μια οργάνωση που να μπορεί να καλύψει όλες αυτές τις ανάγκες. Έτσι, το 5ο "Santa Run" μπορούμε να πούμε ότι έχει μια υποδειγματική οργάνωση που την έχουμε πετύ-

χει σε συνεργασία με όλους τους φορείς, τη ΔΟΥ, τον Δήμο, την Περιφέρεια, την Αστυνομία κ.λπ. Συγχρόνως μιλάμε για πάνω από 140 εθελοντές με πολλά ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά, ενώ προσπαθούμε να εκπαιδεύσουμε ουσιαστικά τον κόσμο και στο πώς παίρνουμε μέρος και οργανώνουμε ένα τέτοιο

event σε εθελοντική βάση», ανέφερε ο κ. Μαραγκουδάκης. Κλείνοντας δήλωσε αισιόδοξος για την έκβαση της φετινής διοργάνωσης και τόνισε: «Είναι συγκινητικό πώς ενώνει το "Santa Run" όλη την πόλη. Αυτό είναι και η κινητήρια δύναμή του, δηλαδή, ότι το έχει κάνει ο κάθε Χανιώτης κομμάτι του!».

ΕΛΕΠΑΠ - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΑΝΙΩΝ

35 χρόνια στο πλευρό των ανάπηρων παιδιών

Περισσότερα από 1.600 παιδιά με προβλήματα αναπηρίας έχουν λάβει υπηρεσίες από την Ελληνική Εταιρία Προστασίας και Αποκατάστασης Αναπήρων Προσώπων (ΕΛΕΠΑΠ) μέσα στα 35 χρόνια που λειτουργεί το παράρτημα Χανίων. Σήμερα, περίπου 200 παιδιά εβδομαδιαίως δέχονται τη φροντίδα του εξειδικευμένου προσωπικού του Κέντρου, που παρά τις μεγάλες οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει ως μη επιχορηγούμενος φιλικός οργανισμός, εξακολουθεί να παρέ-

χει υψηλού επιπέδου υπηρεσίες αποθεραπείας και αποκατάστασης σε παιδιά με αναπηρία.

Όπως εξήγησε ο υπεύθυνος του Παραρτήματος Χανίων της ΕΛΕΠΑΠ Γιώργος Μανουσέλης τα προγράμματα που υλοποιούνται στο Κέντρο είναι φυσικοθεραπεία, εργοθεραπεία, λογοθεραπεία, θεραπευτική κολύμβηση, βιοανατροφοδότηση, πρόωπη εκπαιδευτική και θεραπευτική παρέμβαση για παιδιά προσχολικής ηλικίας, ενώ από το 2016 θα ξεκινήσει και

το πρόγραμμα αισθητηριακής ολοκλήρωσης. Σκοπός δε του Κέντρου είναι στο άμεσο μέλλον να ενταχθούν κι άλλα θεραπευτικά προγράμματα που να σχετίζονται με τη μουσική, τον χορό, τις τέχνες κ.λπ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι αρκετές περιπτώσεις που αντιμετώπιζονται στην ΕΛΕΠΑΠ αφορούν νεογέννητα μωρά καθώς όσο πιο πρόωπη είναι η παρέμβαση τόσο καλύτερα είναι τα θεραπευτικά αποτελέσματα, ενώ το επιστημονικό - ιατρικό προσωπικό που στελεχώνει το

παράρτημα περιλαμβάνει φυσίατρο, νευρολόγο, ορθοπαιδικό, παιδοψυχίατρο και παιδίατρο αναπτυξιολόγο. Για όσες ειδικότητες δεν καλύπτονται, το Κέντρο συνεργάζεται με κρατικά νοσοκομεία.

«Το κυριότερο πρόβλημά μας είναι πάντα το οικονομικό», επεσήμανε ο κ. Μανουσέλης απαντώντας σε σχετικό ερώτημα. «Υπάρχει ένα μόνιμο έλλειμμα καθώς η ΕΛΕΠΑΠ με το να είναι ένας φιλικός οργανισμός δεν κερδοσκοπεί πάνω στην ανάγκη των παιδιών

ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ “Ορίζοντας” ελπίδας

“Ορίζοντας ελπίδας” για παιδιά και ενήλικους με καρκίνο, ο Σύλλογος Εθελοντικής Προσφοράς και Στήριξης “Ορίζοντας” που εδώ και έντεκα χρόνια προσφέρει σημαντικό έργο στα Χανιά. Ο Σύλλογος όλα αυτά τα χρόνια, μηνιαίως στηρίζει περίπου 15-25 οικογένειες που μέλη τους δίνουν τη μάχη με τον καρκίνο είτε σε συμβουλευτικό επίπεδο, είτε μέσω οικονομικής ενίσχυσης, ή διαμονής στους ξενώνες και δωμάτια του που διαθέτει στην Αθήνα, στη Θεσσαλονίκη, την Πάτρα και στο Ηράκλειο, όπως μας λέει η κοινωνική λειτουργός Αργυρώ Δρακάκη.
«Σκοπός του Συλλόγου είναι να εξυπηρετούνται ασθενείς που πάσχουν από καρκίνο κατά τη διάρκεια της θεραπείας τους, είτε πρόκειται για επέμβαση ή μεταμόσχευση. Έχουμε πολλά περιστατικά παιδιών που έχουν ανάγκη να μεταμοσχευθούν και ενώ είναι πάρα πολύ δύσκολη η διαδικασία εύρεσης δότη, είναι εξίσου δύσκολη και η διαδικασία της θεραπείας - αποθεραπείας για όσο χρονικό διάστημα χρειαστεί, την οποία στηρίζουμε μέχρι το τέλος». Τα τελευταία πέντε χρόνια, περισσότεροι από 12 άνθρωποι -μεταξύ των οποίων οκτώ παιδιά- έχουν μεταμοσχευθεί και η πορεία της υγείας σήμερα είναι καλή.

«Η διοργάνωση του SANTA RUN, έχει γεννηθεί μέσα από τις δράσεις του “Ορίζοντα”. Ευχόμαστε να υπάρχει Ελπίδα στους ανθρώπους, να μη το βάζουν κάτω, και Υγεία πάνω από όλα. Αυτή είναι η ευχή όλων των εθελοντών που μας στηρίζουν» αναφέρει η κοινωνική λειτουργός του Συλλόγου Αργυρώ Δρακάκη που ποζάρει αγκαλιά με τον Ευτύχη, το μικρό αρκουδάκι - σήμα κατατεθέν του “Ορίζοντα”.

“SANTA RUN” ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Όλα αυτά τα χρόνια, σημαντική είναι η στήριξη του “SANTA RUN”, οικονομικά και ηθικά, καθώς ένα αξιόλογο ποσό από τις διοργανώσεις προσφέρεται για τις ανάγκες των οικογενειών που στηρίζει ο Σύλλογος και τη συντήρηση των ξενώνων.

Αλλωστε η διοργάνωση του SANTA RUN, έχει γεννηθεί μέσα από τις δράσεις του “Ορίζοντα”. «Γι' αυτό είναι πολύ όμορφο, να βλέπουμε ότι η αγάπη μας και η στήριξη της διοργάνωσης, δεν πάει μόνο στις οικογένειες με μέλη της που πάσχουν από καρκίνο αλλά προσφέρεται και σε άλλα παιδιά που αντιμετωπίζουν σοβαρές δυ-

σκολίες καθώς είναι άτομα με αναπηρίες. Ευχόμαστε να υπάρχει Ελπίδα στους ανθρώπους, να μη το βάζουν κάτω, και Υγεία σε όλους τους ανθρώπους. Αυτή είναι η ευχή όλων των εθελοντών που στηρίζουν τον Σύλλογο “Ορίζοντας”. Χρειάζεται να δίνουμε απλόχερα την αγάπη μας στους ανθρώπους που έχουν ανάγκη», ανέφερε η κα Δρακάκη.

ΚΕΝΤΡΟ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΑΥΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ «Είναι η ανάσα μας»

Εργαζόμενοι και ο πρόεδρος του ΚΗΦΑΠ Ν. Τρίκκας απευθύνουν κάλεσμα στήριξης στο Santa Run.

«Όσο και αν ακούγεται υπερβολικό τα χρήματα που παίρνουμε από το Santa Run (πέρυσι 16.500 ευρώ) αντιστοιχούν με τα έξοδα λειτουργίας δύο μηνών του κέντρου μας». Με τα λόγια αυτά ο πρόεδρος του Κέντρου Ημερήσιας Φροντίδας Αυτιστικών Παιδιών “Η Μεγαλόχαρη” Νίκος Τρίκκας ξεκινάει τη συζήτηση μας.
Το Κέντρο συμμετέχει σύσσωμο -προσωπικό και διοικητικό συμβούλιο- στην εκδήλωση καθώς προσδοκά στο να γνωστοποιήσει ακόμα περισσότερο στην τοπική κοινωνία την προσφορά του. Συνολικά φιλοξενεί 16 παιδιά, σε ένα σύγχρονο χώρο που έχει νοικιαστεί στα Περγόλια και στον οποίο παρέχονται όλες σχεδόν οι σύγχρονες υπηρεσίες από εξειδικευμένο προσωπικό.
«Είμαστε πολύ τυχεροί γιατί έχουμε εξαιρετικό προσωπικό που είναι πραγματικά άριστο στη δουλειά του. Δυστυχώς αυτό που δεν έχουμε είναι η στήριξη της πολιτείας. Πέρα από μια μικρή στήριξη της Περιφέρειας και του Δήμου δεν

έχουμε άλλη ενίσχυση μετά την ολοκλήρωση και του ΕΣΠΑ με το οποίο χρηματοδοτούσαμε κάποιες δραστηριότητες. Αυτή τη στιγμή συντηρούμαστε χάρις τη βοήθεια της τοπικής κοινωνίας» τονίζει ο κ. Τρίκκας.
Για τους πιο πάνω λόγους και οι άνθρωποι του ΚΗΦΑΠ δίνουν έμφαση σε εκδηλώσεις όπως το Santa Run, αφού μέσω αυτού λαμβάνουν μια χρηματοδοτική ανάσα που παρατείνει τη συνέχιση της λειτουργίας του.
«Αξίζουν συγχαρητήρια στα παιδιά που εμπνεύστηκαν, ξεκίνησαν και διοργανώνουν το Santa Run. Έχουν πετύχει κάτι το αδιανόητο. Να υπάρχει πολύ μεγάλη συμμετοχή κόσμου, να το έχει αγαπήσει και να συμμετέχει με μεγάλη χαρά. Αυτόν τον κόσμο καλούμε και εμείς με τη σειρά μας να μετέχει στο Santa Run και να προσφέρει κατά αυτόν τον τρόπο τη στήριξη του στα 4 Κέντρα των Χανίων που είναι κοντά στα παιδιά» καταλήγει ο πρόεδρος του ΚΗΦΑΠ.

Κ.Η.Φ.Α.ΑΜΕΑ «Βασιζόμαστε στη στήριξη του κόσμου»

Με χαμόγελα και την αισιοδοξία ότι η διοργάνωση του Santa Run, θα ξεπεράσει κάθε προσδοκία από τη συμμετοχή του κόσμου, καθώς επίσης ότι και φέτος θα δώσει μια σημαντική οικονομική “ανάσα” στα προνοιακά Ιδρύματα της πόλης των Χανίων, μας υποδέχτηκε το προσωπικό του Κ.Η.Φ.Α.ΑΜΕΑ, το οποίο κρατούσε ένα πλακάτ που έγραφε “Στηρίζουμε Santa Run -θα είμαστε και εμείς εκεί”.

Στις “διαδρομές” μίλησε η προσωρινή προϊστάμενη, κοινωνική λειτουργός του Κ.Η.Φ.Α.ΑΜΕΑ Δήμητρα Μηνά η οποία τόνισε ότι «αν δεν υπήρχαν οι προσφορές των ιδιωτών και άλλων φορέων, μόνο με την κρατική επιχορήγηση και τα μηνιαία νοσήλια που μας δίνει ο ΕΟΠΠΥ, ήταν αδύνατο το Κέντρο να μπορέσει να συνεχίσει να προσφέρει τις υπηρεσίες τους σε αυτά τα παιδιά. Έτσι τα 16.500 ευρώ, ποσό που μας δόθηκε το 2014 από την εκδήλωση του Santa Run, ήταν πολύ μεγάλη “ανάσα” για το Κέντρο

μας, αφού με αυτά καλύψαμε λειτουργικά έξοδα: φόρους προς το δημόσιο, ρεύμα, τηλέφωνο, μισθοδοσία προσωπικού. Τα χρήματα, λοιπόν, που λαμβάνουμε κάθε χρόνο από την εκδήλωση του Santa Run, όπως καταλαβαίνουν όλοι, είναι για εμάς πολύ σημαντικά, αλλά ένα ακόμα σημαντικό στοιχείο, είναι ότι βλέπουμε τη διάθεση του κόσμου που συμμετέχει να βοηθήσει και να προσφέρει, όχι μόνο σ’ εμάς, αλλά σε όλα τα ιδρύματα που πηγαίνουν τα χρήματα που θα συγκεντρωθούν. Η εκδήλωση αυτή που ξεκίνησε δειλά πριν από πέντε χρόνια, μέσα σε λίγα χρόνια εξαπλώθηκε σε όλη την Ελλάδα, ενώ η φήμη της έχει φτάσει μέχρι το εξωτερικό. Το αποτέλεσμα είναι κάθε χρόνο να αυξάνονται οι συμμετοχές που δεν είναι μόνο από τη χώρα μας, αλλά και από το εξωτερικό. Γνωρίζω επίσης ότι και αρκετές πόλεις στην Ελλάδα, ακολουθούν το παράδειγμα μας και διοργανώνουν ανάλογο Santa Run».

Από αριστερά η εργοθεραπεύτρια Ειρήνη Γιακουμάκη, οι νοσηλεύτριες Γεωργία Λιονάκη, Κατερίνα Ευσταθίου, Πόπη Δημητριάδη, η παιδαγωγός Ζωή Κολάρου, η προϊσταμένη Κοινωνική Λειτουργός του Κ.Η.Φ.Α.ΑΜΕΑ Δήμητρα Μηνά και ο φυσικοθεραπευτής Χρήστος Βλοντάκης.

«Πραγματικά αξίζουν συγχαρητήρια τόσο στους εμπνευστές και οργανωτές, αλλά και σε όλο τον κόσμο που συμμετέχει. Εμείς ως Κ.Η.Φ.Α.ΑΜΕΑ στηρίζουμε τα παιδιά αυτά, όποτε και όπως μπορούμε, με την αγάπη και τη θετική μας ενέργεια», κατέληξε η κα Μηνά.
Να σημειώσουμε ότι το Κ.Η.Φ.Α.ΑΜΕΑ ξεκίνησε

το 1995 από μια πρωτοβουλία γονέων για τα παιδιά τους. Στο Κέντρο αυτή την στιγμή, φιλοξενούνται 20 παιδιά, από την ηλικία των 3 ετών και άνω, με προβλήματα σπαστικής τετραπληγίας, νοητικής στέρησης και σύνδρομο Down. Το Κέντρο λειτουργεί καθημερινά, πρωί απόγευμα εκτός Κυριακής.

και των οικογενειών τους. Κατά βάση τα έσοδα προέρχονται από το κρατικό τιμολόγιο από τα ασφαλιστικά ταμεία των γονιών», εξήγησε και πρόσθεσε ότι τα χρήματα από τα ασφαλιστικά ταμεία καλύπτουν ένα μέρος των εξόδων, ενώ για τις υπόλοιπες ανάγκες αναζητούνται χρήματα από δωρεές, χορηγίες και χρήματα που συγκεντρώνονται από εκδηλώσεις.
Πάντως η συμπαράσταση της τοπικής κοινωνίας προς την ΕΛΕΠΑΠ είναι συγκινητική: «Εάν δεν υπήρχε αυτή η ευαισθησία των Χανιωτών, είναι βέβαιο ότι δεν θα είχαμε τη δυνατότητα να λειτουργούμε».
Κλείνοντας ρωτήσαμε τον κ. Μανουσέλη για

το “Santa Run”: «Το “Santa Run” είναι μια ετήσια ανάσα. Μια τονωτική ένεση στα οικονομικά μας», σημείωσε. «Είναι εντυπωσιακό το επίπεδο της αφοσίωσης αλλά και το σύγχρονο της σκέψης και της πράξης των ανθρώπων του Santa Run. Όπως εντυπωσιακό είναι και πώς έχουν καταφέρει να κάνουν το “Santa Run” μια μεγάλη γιορτή ενώ οι ίδιοι παραμένουν πρώτα από όλα εθελοντές και είναι οι πρώτοι που δίνουν το παράδειγμα».

Το δικό του μήνυμα προς τους Χανιώτες και τις Χανιώτισσες έστειλε ο υπεύθυνος της ΕΛΕΠΑΠ Χανίων Γιώργος Μανουσέλης εν όψει του “Santa Run”.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ
ΚΟΥΡΟΥΤΣΑΚΗ**
δρ. Ιστορίας της Τέχνης

Τα Χριστούγεννα στη Νεοελληνική τέχνη

■ Μια περιήγηση σε έργα Νεοελληνικής τέχνης που ιστορούν τη Γέννηση του Θεανθρώπου ή αναπαριστούν εικαστικά Χριστουγεννιάτικες σκηνές, έθιμα και παραδόσεις

Γιορτές, στη Γέννηση του Θεανθρώπου, ποιος μπορεί να μείνει αδιάφορος. Το πνεύμα των Χριστουγέννων επηρεάζει αναμφισβήτητα όλους μας, επηρεάζει και την τέχνη, εμπνέοντας στο πέρασ των χρόνων Νεοέλληνες καλλιτέχνες, εικαστικούς, ποιητές και μουσικούς. Τα Χριστούγεννα στη Νεοελληνική τέχνη είναι ένα πρωτότυπο και επίκαιρο θέμα που θα μας επιτρέψει να επιχειρήσουμε ένα ενδιαφέρον εικαστικό ταξίδι, ξεκινώντας από τη σύσταση του Ελληνικού κράτους, διατρέχοντας τον 19ο αιώνα και φθάνοντας στην περίφημη καλλιτεχνική γενιά του 1930.

Ο σκοπός της εικαστικής περιήγησης είναι να παρουσιάσει τόσο τη θεματική των έργων όσο και την τεχνοτροπία των δημιουργών, να τα ερμηνεύσει ως προς τους συμβολισμούς που εμπεριέχουν και το πλαίσιο δημιουργίας τους και τέλος, να αναδείξει την εξέλιξη και ιδιαιτερότητα της Νεοελληνικής τέχνης. Πρόκειται σαφώς για μια πολύ ιδιαίτερη τέχνη που ισορροπεί μεταξύ των δυτικών επιδράσεων αλλά και της βυζαντινής και λαϊκής της παράδοσης. Η περιήγηση θα περάσει μέσα από διαφο-

ρετικές μορφές τέχνης, κυρίως τη ζωγραφική, την αιογραφία, την ξυλογλυπτική και τη φωτογραφία εποχής. Σε αυτό το πλαίσιο, θα γίνουν τρεις βασικοί σταθμοί. Πρώτος σταθμός, οι Νεοέλληνες καλλιτέχνες που υιοθέτησαν τις αρχές της ακαδημαϊκής ζωγραφικής, δεύτερος σταθμός η αναβίωση της αιογραφίας και τέλος, οι εικαστικοί της γενιάς του 1930 που συνδύασαν την ελληνικότητα και την παράδοση με τον μοντερνισμό και την ευρωπαϊκή καλλιτεχνική πρωτοπορία.

Τα Χριστούγεννα στην Νεοελληνική Ακαδημαϊκή Ζωγραφική

Θα ξεκινήσουμε με δύο κατεξοχήν Χριστουγεννιάτικα έργα που παρουσιάζουν έντονο ηθογραφικό ενδιαφέρον: τα "Κάλαντα" του Νικηφόρου Λύτρα και το "Χριστουγεννιάτικο Δέντρο" του Σπυρίδωνος Βικάτου. Ο Λύτρας και ο Βικάτος σπούδασαν στο Μόναχο. Θεωρούνται εκπρόσωποι της Σχολής του Μονάχου στην Ελλάδα. Υιοθέτησαν τις αρχές του ακαδημαϊκού ρεαλισμού, δηλαδή, η ζωγραφική τους αναπαριστούσε σκηνές, αληθινές ή φανταστικές, με μεγάλη ακρίβεια στο σχέδιο και αφηγηματική διάθεση. Και οι δύο ζωγράφοι υπήρξαν καθηγητές στη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας.

Τα "Κάλαντα", (λάδι σε μουσαμά), 1878, είναι ίσως το πιο γνωστό έργο του Νικηφόρου Λύτρα που θεωρείται ο Γενάρης της Νεοελληνικής ζωγραφικής. Το έργο αποτελεί μια ρεαλιστική και συνάμα εξαιρετικά ευαίσθητη απεικόνιση της ζωής στην ελληνική ύπαιθρο. Ο Λύτρας ήταν ο πρώτος που παρουσίασε έργα εμπνευσμένα από τα έθιμα του τόπου, με ειλικρίνεια και απλότητα. Όντως, η σύνθεση ακτινοβολεί τη θέρμη και τη αγάπη του καλλιτέχνη για την ελληνική ζωή και το αγνό ελληνικό σπίτι. Η ζωγραφική είναι γεμάτη ευφορία, ένας ύμνος στα νιάτα. Η εικόνα έχει ζωντάνια και φυσικότητα.

Να τα πούμε; Η πιο όμορφη και χαρούμενη εποχή του χρόνου, συνοδεύεται από χαρούμενες μελωδίες. Η ελληνική τέχνη μας ταξιδεύει στα χριστουγεννιάτικα έθιμα. Χρησιμοποιώντας λιτά μέσα, ο Λύτρας πλάθει μια ιδιαίτερα λυρική ατμόσφαιρα. Βραδιάζει και το φεγγάρι ανεβαίνει αργά σε ένα γκριζό, αλλά φωτεινό ακόμα ουρανό. Μία ομάδα αγοριών, διαφόρων εθνικοτήτων, ψάλλουν τα κάλαντα, μέσα στην αυλή ενός αγροτικού σπιτιού. Η νοικοκυρά, με το μωρό στην αγκαλιά, παρακολουθεί τους καλαν-

Ν. Λύτρας, "Κάλαντα", λάδι σε μουσαμά, 1872.

τιστές, ενώ κρατάει στα χέρια ρόδια για φιλοδώρημα. Τα παιδιά λένε, σαν σε χορωδία, τα κάλαντα, κρατώντας φλογέρα και τύμπανο. Ένας πιτσιρικάς κρατάει αναμμένο φανάρι, ενώ ένας άλλος βαστά ένα καλάθι για τα φιλέματα και τα κεράσματα. Ένα μικρό αγόρι, κοιτάζει με περιέργεια τη σκηνή, ξεπροβάλλοντας το κεφάλι του πάνω από το μαντρότοιχο. Ο καλλιτέχνης δεν περιγράφει απλώς μια σκηνή, καταφέρει να διεισδύσει στον εσωτερικό κόσμο των μικρών τραγουδιστών, προσέχοντας την έκφραση τους, να αποδίδει στην εντέλεια τα συναισθήματα που βιώνουν.

Σε σχέση με την τεχνοτροπία, είναι αξιοσημείωτη η σχεδιαστική ακρίβεια του Λύτρα που αποδίδει κάθε λεπτομέρεια του θέματος, τις

μορφές, τα παραδοσιακά ενδύματα των παιδιών, αλλά και την αυλή του σπιτιού. Η πινακίδα του καλλιτέχνη χτίζει με μαεστρία τη φόρμα και αποδίδει με καθαρό χρώμα, την ένταση του φωτός. Ο Λύτρας "έχτιζε" με χρώμα και με φως, ακολουθώντας τα διδάγματα του Cézanne που τοποθετούσε τα χρώματά του με πιναλιές, τη μία δίπλα στην άλλη, χωρίς να τα αναμειγνύει.

Ο Έλληνας δημιουργός είχε κατανοήσει την ανάγκη προσαρμογής των δυτικών προτύπων στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα,

δημιουργώντας έναν ελληνότροπο μοντερνισμό με ηθογραφικό χαρακτήρα.

Τα "Κάλαντα" είναι γεμάτα συμβολισμού. Είναι προφανές ότι το έργο ξεπερνά την απλή απεικόνιση ενός εθίμου. Ενδιαφέρουσα η ανάλυση της επιμελήτριας της Εθνικής Πινακοθήκης, Μαριλένας Κασιμάτη που επισημαίνει: «Ο Λύτρας εισάγει σύμβολα, χωρίς τυμπανοκρουσίες: το γυάλινο ποτήρι, με το νερό, στα αριστερά της σύνθεσης, παραπέμπει στην κάθαρση που έρχεται από τα Ελληνόπουλα, ενώ το ξερό, άνυδρο δέντρο, δηλώνει την υφέρπουσα φτώχεια στο πρόσωπο της σκοτεινής μορφής, που μόλις φαίνεται πίσω από τον τοίχο 1».

Εκτός όμως από τη ζωγραφική, και η φωτογραφία εποχής έρχεται να αποτυπώσει την ίδια σκηνή, με παιδιά που λένε τα κάλαντα, στις αυλές αγροτικών σπιτιών. Οι ασπρόμαυρες αυτές φωτογραφίες από τις πρώτες δεκαετίες του περασμένου αιώνα μας μεταφέρουν στο πνεύμα και στο κλίμα της εποχής: Χριστούγεννα στην Ελλάδα του χθες.

Σε αυτές τις φωτογραφίες διακρίνουμε τις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες της εποχής, σε εποχές ένδειας και στέρησης, τότε που οι πολυμελείς οικογένειες προσπαθούσαν να επιβιώσουν με τα στοιχειώδη, να θρέψουν και να μεγαλώσουν τα παιδιά τους σ' έναν κόσμο με αμφίβολο αύριο. Παλιές φωτογραφίες, που συνοδεύονται όμως με την ευχή να συνεχίσουν τα παιδιά μας να λένε τα κάλαντα, αυτήν την

Πλατεία Κολωνακίου

Ομόνοια

Place de la Concorde

Athènes

Οδός Αθηνάς

Σ. Βικάτος, "Το χριστουγεννιάτικο δένδρο", λάδι σε καμβά, 1932.

ευλογημένη Χριστουγεννιάτικη παράδοση.

Ο επόμενος πίνακας με χριστουγεννιάτικο θέμα είναι έργο ενός μαθητή του Λύτρα, του **Σπυρίδωνα Βικάτου**. Το έργο φέρει τον τίτλο "**Χριστουγεννιάτικο Δέντρο**", (λάδι σε καμβά), 1932, έχει ηθιογραφικό ενδιαφέρον και απεικονίζει μία σκηνή από τη ζωή της νεοελληνικής μεγαλοαστικής τάξης. Στο σαλόνι ενός σπιτιού, μία οικογένεια κάθεται δίπλα στο χριστουγεννιάτικο δέντρο. Σε αντίθεση με την επαρχιακή εικόνα του πρώτου πίνακα, η ζωγραφική του Βικάτου καταγράφει στιγμιότυπα των αστικών κοινωνικών στρωμάτων της νεοσύστατης Ελλάδας που επιζητούσε την ταυτότητα της αλλά και την ιδεολογική της συγγένεια με την Ευρώπη. Ο στολισμός του έλατου ήταν έθιμο που έφερε στην Ελλάδα ο πρώτος της βασιλιάς, ο Όθωνας. Καθώς πλησιάζουν οι μέρες των Χριστουγέννων, τα παιδιά προσμένουν με αγωνία το έθιμο και στολίζουν το δέντρο με ιδιαίτερη χαρά, όπως φαίνεται και στον πίνακα του Βικάτου.

Το έργο του Σ. Βικάτου διακρίνεται για την αρτιότητα στη μελέτη του σχεδίου, αλλά και την τάση για αφήγηση. Είναι λοιπόν φανερό η επιρροή της Σχολής του Μονάχου. Ωστόσο ο καλλιτέχνης υιοθέτησε μια ηπιότερη εκδοχή, καθώς απομακρύνεται από τη στατικότητα που χαρακτηρίζει το γερμανικό ακαδημαϊσμό. Στο έργο του, ο Βικάτος υιοθετεί τεχνικές που σχετίζονται με τη νοηματική εμβάθυνση στο χρώμα, θυμίζοντας τη φλαμανδική σχολή του 17ου αιώνα. Είναι πράγματι αξιοπρόσεκτη η πληρότητα του

φωτός, της μορφής και του χρώματος, σε αυτό το έργο που διακρίνεται για τον πλούτο και τον αισθησιασμό των χρωμάτων, τη χρήση αντιθέσεων σκιάς - φωτός, την ενότητα του συνόλου και τη ζωτικότητα των κινήσεων, κυρίως των μικρών παιδιών. «Αυτό όμως που υπερέχει στο έργο του είναι η ιδιότητα του προσωπικού του ιδιώματος: πινελιές με φωτεινά ποικίλα σκηματοζώνια για παλλόμενη επιφάνεια, από την οποία προκύπτει αδρή και εύγλωττη η μορφή 2».

Ενδιαφέρον παρουσιάζει μια φωτογραφία εποχής με την ίδια θεματική. Η φωτογραφία προβάλλει μια παρόμοια σκηνή, από τη ζωή της νεοελληνικής μεγαλοαστικής τάξης, στο σαλόνι ενός νεοκλασικού αρχοντικού, στην Αθήνα, το 1843, όπου στήνεται, για πρώτη φορά σε ελληνικό σπίτι, χριστουγεννιάτικο δέντρο... Ήταν το σπίτι του Ιωάννη Παπαρηγόπουλου, γενικού Προξένου της Ρωσίας, στην Αθήνα.

Η φωτογραφία περιγράφει τα Χριστούγεννα των μεγαλοαστών στην Αθήνα του Όθωνα και του Ερνέστο Τσίλερ. Είναι η Αθήνα των πρώτων αρχιτεκτονικών σχεδίων, των νεοκλασικών αρχοντικών, η Αθήνα των περιλάμπρων χορών, στα σπίτια των πρέσβων της. Οι φωτογραφίες 3 από την Αθήνα εκείνης της εποχής αντανακλούν τη στρόφη της ελληνικής κοινωνίας προς την αστικοποίηση.

Εκτός όμως από τους μεγάλους κεντρικούς δρόμους υπήρχαν και φτωχές συνοικίες στην Αθήνα. Στη φωτογραφία, νεαρά αγόρια μετρούν τις "εισπράξεις" από τα κάλαντα σε φτωχογειτονιές της πόλης.

Ν. Γύζης, "Η Προσκύνηση των Αγγέλων", ελαιογραφία, 1898.

Επόμενος σταθμός, δύο θρησκευτικά και συμβολικά έργα του Νικολάου Γύζη. Εμβληματική μορφή του νεότερου ελληνισμού, ο Γύζης, απεικονίζει την Παναγία Βρεφοκρατούσα με έναν ιδιαίτερα συμβολικό, πνευματικό κι εντυπωσιακό τρόπο. Ο καλλιτέχνης ήταν επηρεασμένος από τη Σχολή του Μονάχου και την ακαδημαϊκή ζωγραφική. Γεννημένος το 1842 στην Τήνο, ένα νησί γνωστό κι ως θρησκευτικό κέντρο, ο Γύζης εξομολογείται σε σχέση με το θρησκευτικό χαρακτήρα του έργου του: «Εγώ αισθάνομαι την θρησκεία μας μόνον με αγάπη. Η Αγάπη είναι το έμβλημά της 4».

Στο έργο "Η Παναγία με το Βρέφος", (ελαιογραφία), η ζωγραφική του Γύζη εστιάζει στην τοκτικότητα των χρωμάτων ώστε να αναπαράγει το σωστό φωτισμό της σκηνής. Η φωτισμένη μορφή του Θείου βρέφους παραπέμπει συμβολικά στη σωτηρία των πιστών, ενώ η αντίθεση μεταξύ σκιάς και φωτός, αποτελεί αλληγορία στη διπλή ανθρώπινη φύση 5, στην αέναη μάχη του Καλού με το Κακό.

Ακόμη πιο επιβλητικό έργο είναι η "Προσκύνηση των Αγγέλων", (ελαιογραφία), 1898, μια αυστηρή σύνθεση με τονικές εναλλαγές χρωμάτων. Η Παναγία κάθεται στον θρόνο, ως Πλατύτερα, ενώ πίσω της διακρίνουμε τον Σταυρό του μαρτυρίου, στοιχείο που συμβάλλει στη δραματικότητα της σκηνής. Η παρουσία δύο

Ν. Γύζης, "Η Παναγία με το Βρέφος", ελαιογραφία.

φωτεινών Αγγέλων εκατέρωθεν, που προσκυνούν τη βρεφοκρατούσα Παναγία, εντείνει τη μουσικιστική ατμόσφαιρα.

Το θείο βρέφος απεικονίζεται ως ιερό Φως, ενώ ο πεπτημένος όφις, στο κάτω μέρος της σύνθεσης, αποτελεί ένα ακόμη στοιχείο με αλληγορική σημασία. Το έργο αποτελεί δείγμα της θρησκευτικής - εσοκατολογικής θεματικής του καλλιτέχνη. Σύμφωνα με τη Μαρία Αϊβαλιώτη, η παρουσία των αγγέλων αποτελεί ένα μοτίβο με άκρως προσωπική ερμηνεία. «Μέσα από την απεικόνιση των αγγέλων, διαφάνεται η τελική επικράτησή του Καλού, ενώ, σε προσωπικό επίπεδο, μεταφέρεται η ανησυχία του καλλιτέχνη για τη μεταθανάτια ζωή 6».

Η Γέννηση στην Αγιογραφία

Επόμενος σταθμός στην εικαστική μας περιήγηση, είναι η αναβίωση της αγιογραφίας. Η τάση για υιοθέτηση νέων τεχνολογιών από τα νέα ευρωπαϊκά καλλιτεχνικά ρεύματα, δεν μπόρεσε να καταργήσει τη βυζαντινή τέχνη. Οι αγιογράφοι δε σταμάτησαν να κοσμούν τις εκκλησίες με βυζαντινές τοιογραφίες, ενώ παράλληλα υπήρχαν και οι λαϊκοί ζωγράφοι. Οι λειτουργικές ανάγκες για τη "Μπέρα του Θεού", συνέχισαν να δίνουν έμπνευση στους αγιογράφους.

Η ορθόδοξη Εκκλησία κράτησε την παράδοση της αγιογραφικής τέχνης, διατηρώντας τον

πνευματικό χαρακτήρα της. Σύμφωνα με τον Φώτη Κόντογλου, «η Γέννηση του Χριστού αποδίδεται στα βυζαντινά εικονίσματα με την πνευματική αγιότητα που είναι ιστορημένη μέσα στο Ευαγγέλιο. Δηλαδή παριστάνεται σαν μυστήριο, χωρίς επιτηδευμένα στολίσματα» Ο Κόντογλου επισημαίνει την ιδιαιτερότητα αυτής της τέχνης: «Η βυζαντινή ορθόδοξη αγιογραφία δεν είναι απλά μια "τέχνη", είναι ιερή τέχνη. Δεν είναι απλή "ζωγραφική", είναι θεολογία και προσδοκία σωτηρίας. Δεν είναι "στολίδι", είναι συνάντηση με το θείο, υπέρβαση, παρηγοριά και ανάπαυση της ψυχής 7». Για τον λόγο αυτό, ο

χαρακτήρας της είναι σεμνός και κατανοητός, με πνευματικό κάλλος. Τα αγία πρόσωπα εικονίζονται "εν αφθορά". Η εικόνα διατηρεί τα ιστορικά στοιχεία και πλαίσια αλλά δε δεσμεύεται από αυτά, ενώ καταργείται η προοπτική και οι σκιές. Ολα είναι φωτεινά και ευδιάκριτα, επειδή φωτίζονται πνευματικά. Ο σημαντικότερος αγιογράφος της εποχής, ο Φώτης Κόντογλου φιλοτέλεσε ωραίες εικόνες της Γέννησης. Όπως λέει και ο ίδιος: «Το αμαρτωλό χέρι μου αξιόθωκε να ζωγραφίσει κάμποσες Γεννήσεις σε σανίδι, και δύο σε τοιογραφία, τη μια στο οικογενειακό παρεκ-

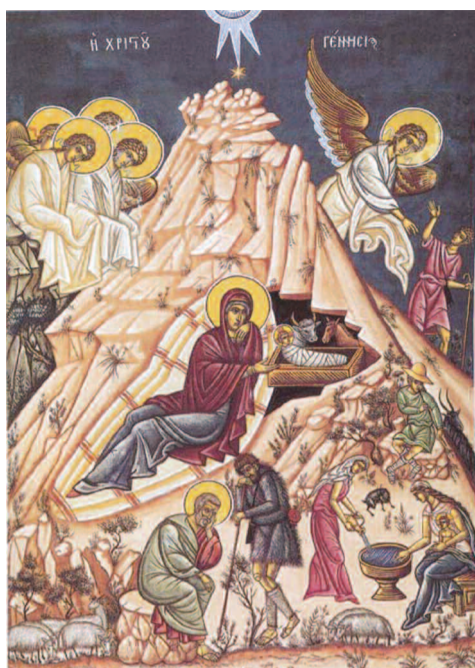
κλήσι του Γ. Πεσμαζόγλου στην Κηφισιά, την άλλη, σε πολύ μεγάλο σχήμα, στην εκκλησία της Ζωοδόχου Πηγής στο Λιόπεσι 8».

Στις τοιογραφίες αυτές είναι φανερό η επίδραση που δέχθηκε ο Κόντογλου από τις τοιογραφίες των μονών ή των ναών του Μυστρά, που χρονολογούνται από τον 14ο αιώνα.

Ο Κόντογλου ακολούθησε στις τοιογραφίες του τον τύπο της Γεννήσεως όπως στους βυζαντινούς: Ο ίδιος την περιγράφει ως ακολούθως: «Στη μέση στέκεται ένα σπήλαιο σαν από κρουστάλινα βράχια περισκεπασμένο. Μέσα στο μαύρο άνοιγμά του είναι μια φάτνη και μέσα

Τοιχογραφία Φ. Κόντογλου, παρεκκλήσιο Οικ. Πεσμαζόγλου, Κηφισιά.

Τοιχογραφία Φ. Κόντογλου, στη Ζωοδόχο Πηγή, 1946.

“Η Γέννηση του Χριστού”, τοιχογραφία στη νότια πτέρυγα της Μονής Παντάνασσας, Μυστρά.

“Η Γέννηση του Χριστού”, 14ος αιώνας, τοιχογραφία. Ναός της Περιβλέπτου, Μυστρά.

βρίσκεται ένα μωρό φασκιωμένο, ο Χριστός, κι από πάνω του τον ανιζόνει με το κνώτο τους ένα βόδι κ' ένα γαϊδούρι είτε άλογο. Η Παναγία είναι ξαπλωμένη πλάγι στο τέκνο της απάνω σ' ένα στρωσίδι, όπως συνηθίζουε στην Ανατολή. Στο απάνω μέρος, είναι χορός Αγγέλων σε στάση δέησης, ενώ από τ' αριστερά ένας άλλος άγγελος με φτερά ανοικτά, μιλά με τους τσομπάνηδες σαν να τους λέγει τη χαροποιά την είδηση. Στο κάτω μέρος από τα δεξιά παριστάνεται ο γέρο Ιωσήφ καθισμένος σ' ένα κοττρόνι και συλλογίζεται με το κεφάλι ακουμπισμένο στο χέρι του. Μπροστά του στέκεται ένας γέρος τσομπάνης ακουμπισμένος στο ραβδί του, ντυμένος με προβιά, και του μιλά να να θέλει να τον παρηγορήσει. Στα αριστερά είναι καθισμένη μία γηρλή που βαστά στην αγκαλιά της το νεογέννητο γυμνό, και δοκιμάζει με το χέρι της το ζεστό νερό μέσα σε μια κολυμπήθρα, ενώ μία μικρή χωριατοπούλα ρίχνει νερό για να κολυμπήσουνε το μωρό. Γύρω τους κι' απάνω στις ραχούλες βοσκάνε πρόβατα, ενώ φαίνονται μέσα στα βουνά οι τρεις μάγοι καβαλλικεμένοι στ' άλογα 9».

Χάρη στον Κόντογλου καλλιεργήθηκε ένα κλίμα αναβίωσης της βυζαντινής αγιογραφίας, καθώς συνέχισε, σε αυστηρό ύφος, τη μεταβυζαντινή παράδοση, χωρίς αποκλίσεις. Με τους μαθητές του δημιούργησε μεγάλο αριθμό εικόνων κι έντυσε με τοιχογραφίες του δεκαπέντε περίπου ναούς. Ο Κόντογλου είχε πολλούς μαθητές, μεταξύ αυτών και δύο κορυφαίους ζωγράφους, τον Γιάννη Τσαρούχη και τον Νίκο Εγγονόπουλο, που ανήκουν στην καλλιτεχνική Γενιά του 1930. Ο Εγγονόπουλος γράφει για τον Κόντογλου: «Ήταν ένας μεγάλος δάσκαλος Ελληνισμού και Βυζαντινής ζωγραφικής. Η Βυζαντινή

ζωγραφική, σε τελευταία ανάλυση είναι η Ελληνική ζωγραφική».

Ο Εγγονόπουλος έκανε βυζαντινότροπες Παναγίες, διατηρώντας το αυστηρό ύφος του Κόντογλου. Τα βυζαντινά στοιχεία είναι εμφανέστατα σε όλη του τη δουλειά. Αντιθέτως, τη σκηνή της Γέννησης, με λαμπρά χρώματα, φιλοτέχνησε ο άλλος του μαθητής, ο Γιάννης Τσαρούχης που γράφει για το δάσκαλό του: «Ο Σεζάν ήταν απαγορευμένος σε τούτο το μοναστήρι (εννοώντας τα ατελιέ του Κόντογλου). Όμως ο Γκρέκο κι ο Μιχαήλ Άγγελος ήταν σε τιμή. Την εποχή εκείνη χρειαζότανε φοβερό κουράγιο για να κάνεις αυτά που έκανε ο Κόντογλου. Η επιστροφή στην παράδοση ήταν κάτι το παρακινδυνευμένο» [...] «Βλέποντας το αδιέξοδο στο οποίο οδηγεί η μεγάλη ελευθερία, πολλές φορές αισθάνθηκα την ανάγκη στη ζωή μου να μελετήσω, πειθαρχώντας σε μια παράδοση. Μπορεί να έχει κανείς όσες αντιρρήσεις θέλει σ' αυτή τη σκέψη μου, αλλά δεν μπορεί να αρνηθεί ότι είναι ένα φαινόμενο φυσικό το να συνδέσαι με το παρελθόν 10».

Στη “Γέννηση του Χριστού”, ο Τσαρούχης κρατάει το εικονιστικό μεταβυζαντινό πρότυπο. Το έργο επίσης φανερώνει την εκτίμηση, αφομοίωση και δημιουργική ανάδειξη των τεχνικών της Βυζαντινής Τέχνης εκ μέρους του δημιουργού. Ενδιαφέροντα στοιχεία είναι: το ξεκάθαρο και αυστηρό σχέδιο, ο λιτός προπλασμός, τα λαμπρά χρώματα, και ο καθαρός - απεριττος φωτισμός που κάνουν τη ζωγραφική αυτή να λάμπει 11.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει και το ξυλόγλυπτο

Νικόλαος Ανδραβιδιώτης, “Η Γέννηση του Χριστού”, 1931.

δείγμα της Γέννησης του Χριστού που φιλοτέχνησε, το 1931, ο Νικόλαος Ανδραβιδιώτης, για να εκτεθεί στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, του ίδιου έτους, όπου ο καλλιτέχνης έλαβε το χρυσό μετάλλιο.

Στο έργο απεικονίζονται το Θείο Βρέφος, η Παναγία, ο Ιωσήφ, οι Μάγοι, οι Άγγελοι, το Αστρο της Βηθλεέμ, ένας μικρός βοσκός και ζώα της φάτνης. Για την κατασκευή του ξυλόγλυπτου χρησιμοποιήθηκε τσίρμουλο, (είδος κυβαρισίου). Ο Ανδραβιδιώτης επενδύει τη σκηνή της Γέννησης με άρτια αισθητική μορφή. Η παράσταση έχει οργανωθεί συμβολικά, συνθέτοντας

Γ. Τσαρούχης, “Η Γέννηση του Χριστού”, τέμπερα σε τέσσερα χαρτόνια, 1946.

στοιχεία γήινα και πνευματικά: το σπήλαιο, η φάτνη, τα ζώα συνυπάρχουν με τον πνευματικό χώρο του ουρανού και των αγγέλων. Η εικόνα παρουσιάζει τη σύνθεση του γήινου και του ουρανού, του ανθρώπινου και του θείου.

Η Παναγία εικονίζεται γονατισμένη, με σταυρωμένα τα χέρια, σε άμεση σχέση με το Τέκνο της, ενώ ο Ιωσήφ προσεύχεται, έχοντας επίγνωση της θεότητας του βρέφους. Οι Μάγοι, οι σοφοί και διαβασημένοι, οι ανά τους αιώνες αναζητητές της αλήθειας, προσκυνούν, ενώ αγγελικές δυνάμεις προσφέρουν δοξολογία. Από τον ουρανό εξέρχεται μια ακτίνα που καταλήγει πάνω από το βρέφος. Θαυμάζουμε την δεξιότητα του δημιουργού που απέδωσε σε τρισδιάστατη απεικόνιση την ιερή σκηνή της Γέννησης υιοθετώντας αριστοτεχνικά τις αρχές σχεδιασμού και σαφώς τη δεινότητα του στην τεχνική επεξεργασία του ξύλου και της μετατροπής του σε έργο τέχνης.

Τα Χριστούγεννα στην Καλλιτεχνική γενιά του 1930

Στις αρχές του 20ου αιώνα, η ελληνική τέχνη δέχεται την έντονη επιρροή του μοντερνισμού ενώ παρατηρείται μια αναμείγρωση θεμάτων σχετικών με την παράδοση και την ελληνικότητα. Νέοι δημιουργοί έρχονται στο προσκήνιο. Είναι η περίφημη Γενιά του '30 που αναζητεί τα χαρακτηριστικά της ελληνικότητας και τα συνδυάζει με τις κατακτήσεις της ευρωπαϊκής καλλιτεχνικής πρωτοπορίας.

Ο Κωνσταντίνος Παρθένος είναι μια από τις πιο σημαντικές μορφές της ελληνικής ζωγραφικής. Με την καλλιτεχνική του δημιουργία ολοκληρώνεται ουσιαστικά η υπέρβαση των συντηρητικών ακαδημαϊκών τάσεων, δηλαδή η ρήξη με το καλλιτεχνικό κατεστημένο του Μονάχου. Με τον Παρθένο, επιβάλλεται πλέον το δικαίωμα του καλλιτέχνη να αναζητά τρόπους ολοκλήρωσης της προσωπικής εκφραστικής του γλώσσας. Ο Παρθένος απέδωσε με μορφοπλαστική ελευθερία στοιχεία βυζαντινού ιδιώματος. Το βλέπουμε καθαρά στο έργο του “Η προσκύνηση των Μάγων”.

Η σκηνή της προσκύνησης των Μάγων απομακρύνεται από τον ρεαλισμό και αποδίδεται αφαιρετικά. Η Παναγία, όρθια, στα αριστερά της σύνθεσης, με το Χριστό στην αγκαλιά της, περιβάλλεται από την ασαφή ένδειξη μιας αφίδας. Οι

Κ. Παρθένος, “Η προσκύνηση των Μάγων”, Χαρακτική, Μελάνη, 1955.

Μάγοι προσκυνούν και προσφέρουν δώρα. Οι μορφές είναι στιλιζαρισμένες, κυριαρχούν οι καμπύλες στις επιφάνειες που σχεδιάζουν το σώμα της Παναγίας. Ιδιαίτερο επίσης ενδιαφέρον παρουσιάζει και το παιχνίδι των φωτισμοδύσεων που ενεργοποιεί όλη τη σύνθεση 12.

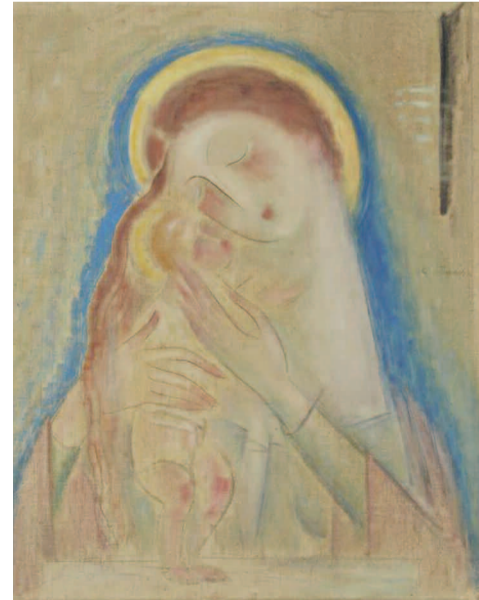
Όπως σημειώνει ο Αντώνης Κωτίδης «Τα έργα που παρουσίαζε ο Παρθένος, με θρησκευτικά θέματα, χωρίς να τα προορίζει για λατρευτικούς χώ-

Κ. Παρθένος, “Η Γέννηση του Χριστού”, τέμπερα σε χαρτί, 1905.

ρους, όσο κι αν περιέχουν χαρακτηριστικά από την Βυζαντινή τέχνη, είναι στην ουσία πολύ πιο κοντά στην δυτική εικονογραφική παράδοση από ότι στην Ανατολική. [...] Η νεωτερική απόδοση των μορφών που επέλεξε ο Παρθένος ξεσήκωσε την εποχή εκείνη θύελλα αντιδράσεων στο κοινό και τους εκκλησιαστικούς κύκλους.» 13.

Στο έργο του “Η Γέννηση του Χριστού”, (τέμπερα σε χαρτί), 1905, κομίζονται αρκετοί νεωτερισμοί, από τον Παρθένο, στο πλαίσιο της δημιουργίας

Κ. Παρθένος, “Η Παναγία με το Θείο βρέφος”, λάδι και μολύβι σε καμβά, 1935.

μιας ιδεαλιστικής τέχνης, που απονέμει πνευματικότητα. Πρόκειται για μία σύνθεση αλληγορική, συμβολική, με αφαιρετική απόδοση των μορφών.

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΔΡΑΚΑΚΗ

ΚΥΠΕΛΛΟ ΠΑΙΔΩΝ “ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ ΣΧΟΙΝΑΣ”

Α.Π. Σούδας - Δ.Α.Α.Ο.Χ.

την Κυριακή στον τελικό

Διεξάγεται την Κυριακή 27 Δεκεμβρίου στη 1μ.μ. στα Καθιανά ο τελικός του φετινού Κυπέλλου Παίδων “Τηλέμαχος Σχοινάς” ανάμεσα σε Ακαδημία Ποδοσφαίρου Σούδας και ΔΑΑΟΧ (Δαράτσο - Ατλαντίδα - Αθλητικός Όμιλος Χανιά) και με την ευκαιρία αυτή παρουσιάζουμε σήμερα τους δύο φιναλίστ αλλά και μία αναδρομή στους προηγούμενους τελικούς της διοργάνωσης που εμφανίστηκε για πρώτη φορά την περίοδο 2001 - 02 και καθιερώθηκε το 2008 - 09.

ΤΠρόκειται για μία διοργάνωση που διεξάγεται κατά τη διάρκεια της α' φάσης του πρωταθλήματος της Α' κατηγορίας και ολοκληρώνεται με τον τελικό που γίνεται παραδοσιακά την περίοδο των διακοπών των Χριστουγέννων. Διότι στη συνέχεια παράλληλα με τη β' φάση του πρωταθλήματος της Α' κατηγορίας διεξάγεται και το πρωτάθλημα των παιδιών. Μερικά στοιχεία για τις δύο φιναλίστ παρακάτω:

Στη μνήμη ενός αγαπητού ποδοσφαιροπαράγοντα

Ο Τηλέμαχος Σχοινάς στη μνήμη του οποίου διεξάγεται το φετινό Κύπελλο -αλλά και το πρωτάθλημα που βρίσκεται σε εξέλιξη- ήταν ένας από τους πιο αναγνωρίσιμους και αγαπητούς παράγοντες του χανιώτικου ποδοσφαίρου. Γεννήθηκε το 1932 από οικογένεια που ήρθε από τη Μικρά Ασία με την ανταλλαγή των πληθυσμών και μπορεί λόγω μία μικρής αναπηρίας να μην έπαιξε ποδόσφαιρο, υπηρέτησε όμως το λαοφιλέστερο των αθλημάτων μέχρι τα βαθιά του γεράματα. Υπήρξε από τα ιδρυτικά μέλη του Ικάρου Πασακακίου το 1959 (διακρίνεται πρώτος αριστερά στη φωτ.) ενώ μετά τη διάλυση του συλλόγου από τη Χούντα για λίγα χρόνια υπήρξε μέλος στο Δ.Σ. της Αθλητικής Ενωσης Χανίων (σημερινού ΑΟΧ). Από τις αρχές της δεκαετίας του '70 και μέχρι πριν δύο χρόνια ήταν μέλος της διοίκησης του Μινώταυρου τους αγώνες του οποίου παρακολουθούσε μέχρι την τελευταία στιγμή -έφυγε από κοντά μας τον περασμένο Απρίλιο. Αν το σωματείο των Μουρνιών είναι μάλλον το πιο νοικοκυρεμένο στα Χανιά το οφείλει και σε ανθρώπους όπως τον Μάχο Σχοινά.

Επίσης επί μία 25ετία αθλοθετούσε το έπαθλο για τον πρώτο σκόρερ της Α' κατηγορίας και αυτό το έπαθλο όπως μάθαμε η οικογένεια του θέλει να συνεχίσει να αθλοθετεί τιμώντας τη μνήμη του και για τον λόγο αυτό έκανε σχετική πρόταση στην Ε. Π. Σ. Χανίων.

Α.Π. Σούδας

Προπονητής: Παπαγεωργίου Αντώνης

Παπαδομανωλάκης Ιωάννης	T	2002
Παναγουδάκης Ιάσωνας	T	2002
Τζουγκράκης Κωνσταντίνος	T	2002
Κούτας Χρήστος	A	2002
Κατσανεβάκης Γεώργιος	A	2002
Καστρινάκης Μιχαήλ	A	2002
Παπαδάκης Αντώνιος	A	2002
Φαραζής Δημήτριος	A	2002
Φίλκας Νέστορας	A	2003
Τσιτσιριδάκης Αναστάσιος	A	2003
Χριστουλάκης Ιωσήφ	A	2003
Περάκης Σωκράτης	A	2003
Φραγγεδάκης Σταύρος	M	2002
Λίσκας Εμμανουήλ	M	2002
Βαγιωνάκης Γεράσιμος	M	2003
Μπερβανάκης Μάρκος	M	2003
Σελάμης Γεώργιος	M	2003
Κελαϊδής Αρτέμιος	ME	2002
Κοκοσούλας Βασίλειος	E	2002
Κωνσταντινίδης Ανέστης-Ταξ.	E	2002
Ρηγάκης Μιχαήλ	E	2002
Τζαμαντάκης Γεώργιος	E	2002
Κουκάκης Ευτύχιος	E	2002
Παπαδομανωλάκης Ευάγγελος	E	2003
Τζιλιβάκης Γεώργιος	E	2003
Πατελάκης Ευάγγελος	E	2003
Βερούκιος Μιχαήλ	E	2003
Μεριανός Φίλιππος	E	2003

Οι σκόρερ:

Κελαϊδής Αρτ. 10	Τζιλιβάκης Γ. 3
Φραγγεδάκης Στ. 4	Φαραζής Δ. 1
Κουκάκης Ευτ. 4	

Στη διάρκεια της διοργάνωσης πέτυχε έξι νίκες σε ισάριθμους αγώνες έχοντας την καλύτερη επίθεση και άμυνα

1ος όμιλος

Τελικά Βαθμολογία (6 αγώνες):

Ομάδα	Βαθμ.	Γκολ
1.Α.Π. Σούδας	18	22-3
2.Δόξα	11	20-10
3.ΙΝΚΑ	10	18-8
4.Κρ. Αστέρης	9	7-8
5.Κισσαμικός	8	15-11
6.Περιβόλια	1	2-18
7.Κορωνίδα	1	3-29

Δ.Α.Α.Ο.Χ.

Προπονητής: Καρατζής Αντώνης

Ζαχαράκης Γιάννης	T	2003
Ρενιέρης Αχιλλέας	A	2003
Μαρνελάκης Μανώλης	A	2002
Μπουρδάκης Μανώλης	A	2003
Παράκης Φίλιππος	A	2003
Παπαπλιάκης Ηλίας	E	2002
Καρατζής Παναγιώτης	A	2002
Αθανασάκης Γιάννης	M	2003
Καπριδάκης Γιώργος	M	2003
Καρατζής Στέφανος	M	2002
Μητρόπουλος Ηλίας	M	2003
Καλύμνιος Μιχαήλ	E	2002
Κοντορινάκης Μαρίνος	E	2003
Βασιλάκης Νίκος	E	2002
Μαντινάκης Αλέξανδρος	M	2003
Μανιουδάκης Μανώλης	M	2003
Τζεμανάκης Δημήτρης	T	2003
Δασκαλάκης Κώστας	E	2002
Κουρουπλής Πύργος	M	2003
Φραγγεδάκης Κώστας	T	2003
Καφαντάρης Στέφανος	E	2003

Οι σκόρερ:

Παπαπλιάκης Ηλ. 5	Κουρουπλής Γ. 2
Αθανασάκης Γ. 4	Μητρόπουλος Ηλ. 2
Καρατζής Στεφ. 4	Καλύμνιος Μιχ. 1
Καρατζής Π. 3	Μπουρδάκης Μ. 1
Καπριδάκης Γ. 3	Αυτογκόλ 1
Δασκαλάκης Κ. 2	

Στη διάρκεια της διοργάνωσης πέτυχε οκτώ νίκες σε ισάριθμους αγώνες έχοντας την 5η καλύτερη επίθεση και την καλύτερη άμυνα

2ος όμιλος

Τελική Βαθμολογία (8 αγώνες):

Ομάδα	Βαθμ.	Γκολ
1.ΔΑΑΟΧ	24	28-4
2.Ηρακλής Ν.	18	39-11
3.Πλατανιάς	18	39-7
4.Πανακρωτηριακός	15	35-10
5.Μινώταυρος	15	35-20
6.Σπάθα	9	16-23
7.ΑΕ Κυδωνίας	4	13-40
8.Ροδωπού	4	11-62
9.Ιδομενέας	0	4-43

Όλοι οι τελικοί του κυπέλλου Παιδων

**2001-02
Τελικός
5/1/2002**
Αρης Σούδας - Μινώταυρος 3-0
Σκόρερ: 39' Αρτεμάκης, 54' Μαρινάκης, 57' Τωμαδάκης

**2009-10
"Κύπελλο Λυκούργος
Πολιτόπουλος"**
27/12/2009
Μοναχή Ελιά
Αρης Σούδας - ΑΟΔΑ 0-3
Σκόρερ: 26', 46', 65' Ταταράκης

**2008-09
"Κύπελλο Γιώργος
Ρηγάκης"**
7/1/2009
Μοναχή Ελιά
ΑΟΔΑ - Πλατανιάς 1-4
Σκόρερ: 40' Λουπασάκης - 8', 15' Μαμινάκης, 20', 45' Καστρινάκης

**2010-11
Τελικός
3/1/2011**
Αγ. Απόστολοι
Πλατανιάς - Ιωνία 2000
0-1
Σκόρερ: 21' Κακούρης

**2011-12
Τελικός
4/1/2012**
Μοναχή Ελιά
Πλατανιάς/ΑΕ Κυδωνίας - ΑΟ Χανιά 0-3 α.α.
Σκόρερ: Ο Πλατανιάς αν και ήταν στο γήπεδο δεν κατέβηκε να αγωνισθεί διαμαρτυρούμενος για την τιμωρία του προπονητή του.

**2012-13
Τελικός
30/12/2012**
Μουρνιές
Πλατανιάς - Δόξα 2-3 στην παράταση (2-2 ο καν. αγώνας)
Σκόρερ: 18' Μαρκοδούνας, 70' πεν. Μαστοράκης - 20' πεν., 40' Μαρκουλάκης Αντ., 71' Σαπαζίδης)

**2013-14
Τελικός
29/12/2013**
Μουρνιές
Κισσαμικός - ΑΕΕΚ ΙΝΚΑ 0-1
Σκόρερ: 73' Μιχελακάκης

**2014-15
"Κύπελλο Σπύρος Αμαραντίδης"**
Κολυμπάρι
Μινώταυρος - ΑΕΕΚ ΙΝΚΑ 0-3
Σκόρερ: 24' αυτογκόλ, 29' Αρτιν, 64' Γεωργιλαδάκης Ι.

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Λατινική ονομασία του βοτάνου είναι *Mentha longifolia* L. (Μέντα η μακρόφυλλος) και το συναντούμε με τις ονομασίες αγριοβάλσαμο, αγριοβάρσαμο, αγριόδουσο ή μεντόχορτο.

Αγριοβάρσαμο

Ανήκει στην οικογένεια των Λαμπιάτα - Χειλανθών.

Βέβαια με την οικογένεια αυτή δε βγάζει κανείς εύκολα άκρη. Η μεγάλη οικογένεια των Λαμπιάτα περιλαμβάνει περίπου 250 γένη και 6.700 είδη. Ειδικότερα η Μέντα είναι ένα γένος που περιλαμβάνει 26 με 30 είδη, ένα από τα οποία είναι το αγριοβάρσαμο που περιγράφουμε σήμερα.

Είναι ένα πολυετές φυτό, που αναπτύσσεται γρήγορα. Σε ύψος μπορεί να φτάσει από 50 έως 150 εκατοστά. Αν όμως βρεθεί σε ξερά μέρη μπορεί να γίνει μικρότερο.

Είναι έντονα αρωματικό φυτό. Τα φύλλα του γκριζωπά και βαμβακώδη στο κάτω μέρος διαμορφώνονται ανά ζεύγη, το ένα απέναντι από το άλλο κατά μήκος του μίσχου. Είναι επιμήκη (φτάνουν τα 45 - 100 χιλιοστά), λογχοειδή (το πλατύς τους κυμαίνεται από 7 έως 20 χιλιοστά), οδοντωτά με μικρό μίσχο, οξύληκτα. Τα άνθη είναι λευκορόδινα ή μωβ, μικρά πάνω σε μακρουλούς στάχους. Στεφάνη με 4 λοβούς από τους οποίους ο ένας φέρει σχισμή στην κορυφή. Η πλέον εμφανής διαφορά ανάμεσα σε αυτό και στην αιγυπτιακή μέντα (*Mentha x piperascens*) είναι τα ζαρωμένα φύλλα της δεύτερης σε σχέση με τα λεία φύλλα του αγριόδουσου. Οι μέλισσες και οι πεταλούδες δείχνουν εξαιρετική αδυναμία στα άνθη του φυτού όταν αυτά ανοίξουν.

Το συναντούμε συνήθως σε υγρές τοποθεσίες, χαντάκια και ρυάκια.

Ιστορικά στοιχεία

Όλα τα είδη της μέντας με την έντονη μυρωδιά και γεύση έχουν καλλιεργηθεί και χρησιμοποιηθεί εδώ και χιλιετίες στη μαγειρική ή για

θεραπευτικούς λόγους.

Είναι δύσκολο να προσδιορίσει κανείς το αρχικό φυτό. Η ευκολία με την οποία δημιουργούνται υβρίδια από τις ενώσεις των φυτών αυτού του είδους είναι εκπληκτική. Γενικά οι ιδιότητες και οι χρήσεις της μέντας ήταν γνωστές από αρχαιότατων χρόνων. Οι αρχαίοι Έλληνες γνώριζαν πολύ καλά τις ιδιότητες της. Χρησιμοποιούσαν τη μέντα για δαγκώματα φιδιών, σκορπιών, τσιμπήματα εντόμων, κολικούς, βήχα, εμετούς κάθε είδους προβλήματα του ουροποιητικού, ίλιγγους, πονοκεφάλους, σεξουαλική ανικανότητα.

Τον Μεσαίωνα, οι γιατροί ανακάλυψαν κι άλλες σημαντικές ιδιότητες του φυτού όπως το ότι καταπολεμούσε τον πυρετό, τόνωνε το στομάχι, και το έντερο, καμάριζε τα νεύρα, θέραινε προβλήματα όρασης, ηρεμούσε και γενικότερα ανακουφίσε κάθε πόνο. Σύμφωνα με μία εκδοχή της ελληνικής μυθολογίας η Μίνθη ήταν μία όμορφη νύμφη. Καθώς μια μέρα η Περσεφόνη περπατούσε αμέριμη στις όχθες του Αχέροντα, συνέλαβε το σύζυγό της Πλούτωνα, να αγκαλιάζει τη νεαρή Μίνθη. Εξοργισμένη με τους επίδοξους εραστές και τυφλωμένη από τη ζήλια της μεταμόρφωσε την νύμφη σε ένα ταπεινό βότανο με μικρά μωβ άνθη, έτσι ώστε να περνάει απαρατήρητη από όλους. Ο Πλούτωνας όμως τη λυπήθηκε και της χάρισε μοναδική ευωδιά, προσφέροντάς της με αυτό τον τρόπο την αθανασία.

Το αγριοβάρσαμο έχει χρησιμοποιηθεί στη λαϊκή ιατρική. Ήταν δημοφιλές για προβλήματα του αναπνευστικού. Το τσάι των φύλλων του χρησιμοποιούσαν για βήχα, κρυολογήματα, το άσθμα, τη δυσπεψία και τους πονοκέφαλους.

Η ισχυρή μυρωδιά του φυτού το έκανε χρή-

τοϊχώματα του στομάχου πράγμα που περιορίζει την αίσθηση ναυτίας και την τάση προς έμετο. Βοηθά στις περιπτώσεις εμέτων κατά την εγκυμοσύνη και ναυτίας κατά τη διάρκεια ταξιδιού. Είναι ωφέλιμο στις περιπτώσεις ελκώδους κολίτιδας. Σε κρυολογήματα και γρίπη βοηθά στην αντιμετώπιση πυρετών. Βοηθά επίσης σε ημικρανίες που συνδέονται με προβλήματα πέψης. Ως νευροτονικό, τόνωνε το νευρικό σύστημα και ανακουφίζει από το άγχος, την ένταση και την υστερία. Στα κρυολογήματα μπορεί να συνδυαστεί με Ευπατόριο, άνηθ Σαμπούκου και Αχιλλέα.

Παρασκευή και δοσολογία

Παρασκευάζεται ως έγχυμα. Ρίχνουμε ένα φλιτζάνι βραστό νερό σε μία γεμάτη κουταλιά του τσαγιού ξηρό βότανο και το αφήνουμε 10 λεπτά. Σουρώνουμε και πίνουμε όσο συχνά θέλουμε.

Αν χρησιμοποιούμε βάμμα η δοσολογία είναι 1 - 2 ml βάμματος τρεις φορές την ημέρα.

Προφυλάξεις

Το Αγριοβάρσαμο μπορεί να μειώσει τη ροή του γάλακτος και για τον λόγο αυτό δεν πρέπει να χρησιμοποιείται κατά τη γαλουχία. Επίσης αντενδείκνυται η παρατεταμένη χρήση της (πέραν της εβδομάδας) από παιδιά, γιατί μπορεί να ερεθίσει τους βλεννογόνους. Δεν κορηγείται σε βρέφη.

σμο ως ισχυρό εντομοαπωθητικό. Στη Ρωσία το χρησιμοποιούν στον αρωματισμό της μπίρας αντί για λυκίσκο. Στην Αγγλία το ονομάζουν μέντα των αλόγων γιατί τα άλογα αντιδρούν δυσάρεστα στην έντονη οσμή του φυτού.

Συστατικά - Χαρακτήρας

Το βότανο έχει δριμεία γεύση, ξηρή και γενικά δροσιστική. Έχει σχεδόν τις ίδιες θεραπευτικές ιδιότητες με την μέντα (*mentha piperita*) αλλά χρησιμοποιείται λιγότερο από αυτή ως θεραπευτικό βότανο. Τα δραστικά στοιχεία που περιέχει το φυτό είναι ως και 2% αιθέριο έλαιο (που περιέχει 50 - 85% μεντόλη, μεντόνη, ιασμόνη), αλκοόλες, αλδεύδες, ταννίνη και πικρές ουσίες.

Ανθιση - Συλλογή - Χρησιμοποιούμενα μέρη

Το βότανο ανθίζει τους θερινούς μήνες. Η συλλογή του γίνεται κατά τη διάρκεια της ανθοφορίας. Για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιούνται οι ανθισμένες κορυφές και τα φύλλα του φυτού.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Το φυτό δρα ως άφυσο, αντισπασμωδικό, αρωματικό, εφιδρωτικό, αντιεμετικό, νευροτονικό, αντισηπτικό, αναλγητικό και σε μεγάλες δόσεις ως αφροdisιακό. Δρα χαλαρωτικά στους σπληνικούς μύες διεγείρει την έκκριση της χολής και άλλων πεπτικών υγρών και έχει αντιφυσικές ιδιότητες. Όλα τα παραπάνω εηγούν την αξία της στην ανακούφιση του εντερικού κολικού, της φυσώδους δυσπεψίας, και άλλων σχετικών καταστάσεων. Το αιθέριο έλαιο που περιέχει ενεργεί ως ήπιο αναισθητικό στα

Υ.Γ: Όλα τα προηγούμενα άρθρα της στήλης μπορούμε να τα βρούμε στη διεύθυνση www.herb.gr.

Επίσης αν κάποιος φίλος αναγνώστης γνωρίζει οποιαδήποτε θεραπευτική ιδιότητα βοτάνου του τόπου μας που δεν είναι ευρέως γνωστή ή έχει κάποιο ερώτημα μπορεί να το απευθύνει στην ηλεκτρονική διεύθυνση skounatsos11@gmail.com